

אהל מועד

לדברי תורה וחסידות מרבתינו הקדושים מלעלוב

אמרי קודש מכ"ק אדמו"ר שליט"א [311] דברות קודש משנים עברו [34] הרה"צ ר' מנחם מנדל גולד שליט"א אב"ד לובלין פרשת השבוע [1] מדור הניגונים [7] הרה"ג ר' נח גולדברג משב"ק כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א - עובדות וסיפורי צדיקים מתלמידי הבעש"ט [437] שיעורים בספר אור החיים ואלשיך הקדוש - הרה"ג ר' אלימלך שטמר [434] הרה"ג ר' יוסף חיים גרינולד - פרשת השבוע [435] הרה"ג ר' יהודה אריה אשכנזי - הלכות [436]

חדש! בכל יום שישי שיעור של הרב הגאון רבי אפרים הכהן ווייס שליט"א רב ומו"צ בקהילתנו לונדון [1] והרב הגאון רבי זלמן וייס שליט"א נכד כ"ק מרן אדמו"ר זיע"א

מולד חודש אדר שני | ביום ראשון בשעה 10:13 ו-6 חלקים | ראש חודש בימים ראשון ושני

מכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

אמרי קודש

פרשת ויקהל, שבת שקלים ביתר

ויקהל משה את כל עדת בני ישראל ויאמר אליהם אלה הדברים אשר ציוה ה' לעשות אותם (לה, א). כ"ק אדמו"ר ז"ל ביאר שהא גופא אמר משה לישראל, את גודל מעלת האסיפה וההתקלות יחדיו, וכך ביאר את הפסוק 'ויקהל משה וגו'', שהקהיל משה ואסף את כל ישראל באגודה אחת, ואמר אליהם כי 'אלה הדברים אשר ציוה ה' לעשות', היינו להיקהל ולהתאסף בצוותא חזא באחדות ורעות.

ובספר 'משמרת איתמר' כתב ש'עדת' אותיות 'דעת', ואמרו 'חז"ל' (שבת לא, א) דעת זו טהרות, והרמז בזה שכאשר יהודים מתקהלים ומצויים באחדות הריהם באים לידי טהרה, ומביא ששמע מזקה"ק היהודי הקדוש זי"ע כי 'ויקהל' בגימטריא 'מקוה' שאף הוא לשון התאספות, כמאה"כ 'ייקוו המים וכו' אל מקום אחד', והיינו שאחדות ישראל מביאה לידי טהרה, וכן מצינו במדרש (ויחי) האספו - היטהרו.

ובטעם הדבר שאחדות מביאה לידי טהרה, י"ל עפ"י דברי הרה"ק רב פינחס מקאריץ זי"ע שעל ידי ענווה באים לאחדות, כי אין אחד מחזיק עצמו גבוה יותר מחבירו. והנה

והנה מצוות מחצית השקל עניינה הוא אחדות הבאה על ידי שפלות והכנעה כנ"ל, וזהו הביאור בדברי הגמרא 'במה תרום קרן ישראל בכי תשא את ראש', היינו ע"י השקלים, שעל ידי האחדות והשפלות שהם משפיעים על ישראל, ע"ז הם זוכים שירומם הקב"ה את קרנם.

אמר ריש לקיש גלוי וידוע לפני מי שאמר והיה העולם שעתיד המון לשקול שקלים על ישראל לפיכך הקדים שקליהן לשקליו, והיינו דתנן באחד באדר משמיעין על השקלים (מגילה יג, ב). הנה יש לדייק למה נקט בהאי לישנא 'מי שאמר והיה העולם', ועוד צ"ב שהרי בזמנו של המן כלל לא היה מחצית השקל, שלא היה בזמן הבית, ועוד יש להבין מהו העניין שמחצית השקל מכוון כנגד שקלי המן.

ויש לומר על פי דברי האלשיך הק' הנ"ל, ובהקדם דברי התולדות' וכן איתא גם ב'מנות הלוי', שהמן טען כנגד עם ישראל כי 'יש עם אחד מפורז ומפורד', היינו שאינם באחדות אלא מפורדים איש איש לעצמו ועל כן יוכל לנצחם בנקל, ומה היה התיקון לזה, מה שאמרה אסתר 'לך כנוס את כל היהודים', כי כאשר יהיו כולם באחדות אז לא יוכל עוד להם, ובזה יבואר העניין שמחצית השקל שעניינם הוא אחדות כנ"ל, הם העומדים בפרץ כנגד שקליו של המן.

וא"ת היאך הועילו השקלים כנגד המן, והרי באותו הדור לא נתנו מחצית השקל, י"ל שהשקלים שנתנו בדורות הקודמים פעלו על העתיד, וראיה לדבר מבריאת העולם שאף הוא מטרת בריאתו הייתה על שם העתיד, כדי שיקבלו ישראל את התורה, וכמו שרמז ב'בעל הטורים' כי בראשית ראשי תיבות 'בראשונה ראה אלוקים שיקבלו ישראל תורה', ובהאי זכות נברא ונתקיים העולם עוד קודם שניתנה תורה.

איתא מזקה"ק הרבי ר' דוד מלעלוב זי"ע שעניין טהרת המקוה היא שיוורדים למטה עוד ועוד, וכאשר כבר נמצאים למטה אז כופפים את ראש, וזהו עניין הענווה והשפלות, ובזה מוכן איך האחדות הבאה על ידי ענווה בכוחה לטהר את האדם כמקוה.

והנה שבת זו היא שבת שקלים, ובעניין מחצית השקל כתב האלשיך הקדוש בשם רבי שלמה אלקבץ בעל ה'לכה דודי' שהוא בא להורות לישראל כוח האחדות, לכל יעלה על לב איש מהם שהוא נפרד מחבירו, אלא יידע כל אחד שהוא עצמו הוא אך חצי, ורק על ידי חבירו יכול הוא לבוא לידי שלימות עכ"ד, ועוד רומז חצי השקל לעניין של שפלות והכנעה, לרמוז לאדם שהוא עדיין אינו שלם ומתוקן אלא אך מחצית, ועל מה יתגאה.

ולפי כל האמור יובן למה נסמכה פרשת הכיור, עניין של טהרה, מיד לאחר פרשת מחצית השקל, כי על ידי האחדות והשפלות הקשורים זה בזה ושניהם רמוזים כאמור במצוות מחצית השקל, על ידי זה באים לידי טהרה.

אמר משה לפני הקב"ה במה תרום קרן ישראל, אמר לו בכי תשא את ראש בני ישראל' (בבא בתרא י, ב). והנה במדרש תנחומא על הפסוק כי תשא את ראש וגו', רבי יונה פתח 'כי אלוקים שופט זה ישפיל וזה ירים' תהלים (עה, ח).

ונראה לבאר על פי דברי הגמרא (עירובין ד, א) אם מגיס ליבו הקב"ה משפילו, ואם חוזר בו הקב"ה מגביהו ומרים ראשו, והיינו שדווקא כאשר האדם משפיל עצמו אז מרוממו ה' מעלה, וזהו הפירוש בפסוק המובא בתנחומא 'זה ישפיל' פירוש כשהאדם משפיל עצמו, 'זה ירים' אזי הקב"ה מרים את ראשו.

לזכר עולם הרבנית הצדקנית
מרת **לאה איטה** ע"ה
בת הרה"צ ר' שלמה זצ"ל
מחברתו הטהורה של
כ"ק מרן אדמו"ר זיע"א
נלב"ע ב' אדר ב' תשי"א
הונצח ע"י בנה
כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

ש"ק פרשת משפטים - שקלים תשפ"ג, בית שמש

זה יתנו כל העובר על הפקודים מחצית השקל בשקל הקודש (ל, יג). איתא בירושלמי (שקלים פ"א ה"ג והובא בתוס' מנחות כא: ד"ה כל) כל העובר על הפקודים - כל העובר בימא דסוף, ויש להבין שייכות העניין בין קריעת ים סוף למצוות מחצית השקל.

ונראה לבאר על פי מה דאיתא בירושלמי (שקלים, פ"ב ה"ג) דמחצית השקל בא לכפר על השקלים שקיבלו השבטים במכירת יוסף וז"ל, ר' פנחס בשם ר' לוי לפי שמכרו בכורה של רחל בעשרים כסף ונפל לכל אחד ואחד מהם טבעה (היינו שני דינרין שהם חצי סלע) לפיכך יהיה כל אחד ואחד נותן שקלו טבעה, ע"כ.

והנה על הפסוק 'הים ראה וינוס' איתא במדרש (תהלים קיד) ראה ארונו של יוסף יורד לים, וצ"ב מה גרם ארונו של יוסף לים לנוס ולהיקרע, ופירש כ"ק מרן אאמו"ר זי"ע עפ"י המובא בספר 'פרשת דרכים' על הא דאיתא בחז"ל (בראשית רבה פד, ז) על הפסוק (בראשית לז, ב) ויבא יוסף את דיבתם רעה אל אביהם, ויבא יוסף את דיבתם רעה - מה אמר, ר' מאיר אומר חשודים הם בניך על אבר מן החי.

ומבאר ה'פרשת דרכים' ותמצית דבריו שבאמת השבטים לא אכלו ח"ו אבר מן החי, אלא בהמה שנשחטה ומפרכסת, והדין הוא דישראל מותרים במפרכסת, דכיון שנשחטה הותרה, והאחים סברו שיש להם דין ישראל, מה שאין כן יוסף סבר שלישראל קודם מתן תורה היה דין בני נח, ובן נח אסור לו לאכול אבר מן החי, ומפרכסת אסורה להם דעדיין חיה היא, ואין שחיטתה מתרת אותה כמו בישראל, ולכך אמר חשודים הם בניך על אבר מן החי.

ובזה מובן המדרש, דהנה בקריעת ים סוף היה קיטרוג של הס"מ דהללו עובדי עבודה זרה והללו עובדי עבודה זרה, כדמובא במדרש (שמות רבה כא, ז) ולא היה הים יכול להקרע להם מפני הקיטרוג שעבדו ע"ז בשיתוף.

עד שראה ארונו של יוסף, ויוסף הלא סבר דיש להם לישראל דין בני נח, ובן נח אינו מצווה על עבודה זרה בשיתוף כדאיתא בתוס' (בכורות ב:, ד"ה שמא יתחייב) דבני נח לא הוזהרו על כך, ובני ישראל שעבדו עבודה זרה במצרים, זה היה בשיתוף, ולא הוזהרו על כך, כדין בני נח, ונסתם פי המקטרג ונקרע להם הים, עכד"ק.

והנה כאשר נקרע ים סוף בפני בני ישראל אז התברר לעיני כל שיוסף צדק בדבריו דאלמלי כן לא היה נבקע הים, ובאותה שעה הוברר למפרע שהשבטים טעו במכירת יוסף ועליהם לכפר על העניין, ועל זה ניתן להם

וכן מבואר גם ב'מאור עיניים' (פרשת תולדות, על הפסוק ויאמר לה ה') וזה לשונו, ולכך ציווה הש"י לישראל שיקדימו ליתן שקליהן, שעל ידי זה לא היתה יכולה לחול עליהם גזירת המן, כמשארז"ל שמצות שקלים ביטלה גזירת המן ששקל בשבילן עשרת אלפים ככר כסף, והוא כי אמרות ה' צרופה - שהצירוף של האותיות נמסר לישראל להיות יכולת בידם להפכו לטוב, ומן אותיות שקל ששקלו וקיימו בצירוף ההוא מצות הבורא, נעשה מצירוף הזה בסטרא אחרא שהיא בחינת עשו אותיות לק"ש - שהוא צירוף שקל.

וזהו בית יעקב אש ובית יוסף להבה - ובית עשו לקש, שעל ידי אש התלהבות בית יעקב שיעשו המצות לשם פועלן בדחילו ורחימו, על ידי זה יתגבר כח הקדושה ונתהפכה צירוף אותיות לרע להן לאומות העולם, עכ"ל"ק.

וחזינן מכאן שעיקר מה שרצה הקב"ה מעמו ישראל בצוותו לתת מחצית השקל - הוא את הנפש, דער קאך, דער התלהבות, זהו עיקר הנחת רוח שיש להש"ת ממצוה זו, ולא נתינת הממון גרידא. ובזה אפשר לתרץ מה שהקשה כ"ק אאמו"ר זי"ע, וכן הקשו רבים, מה נשתנתה מצוות מחצית השקל ששיעורה הוא דווקא חצי שקל, מה שלא מצינו כן בשאר מצוות בתורה שהחפצא של המצוה יהיה דווקא חצי דבר ולא שלם.

אכן לפי האמור שעיקר מצוה זו היא ההתלהבות וההשתוקקות הפנימית, י"ל דמשום כך נקבע שיעורה דווקא לחצי, כדי להודיע ולגלות בבירור שאכן במצוה זו החפצא כשלעצמו אינו כל העניין והמטרה, אלא האש וההתלהבות הפנימית, דאס פלאם, דאס פייער, דאס האט מען געדארפט, הם המה עניינה של מצוה זו.

הנה פעמים שהאדם מתפלל ומבקש מהש"ת בענייניו ולא מיד הוא רואה שנתקבלה תפילתו, ברם עליו לדעת ולהתחזק באמונתו שאף תפילה אינה הולכת לאיבוד ח"ו, וגם אם אינו רואה מיד שינוי לטובה במצבו, בוודאי תפילה זו תישא פרי ועוד תצמיח ישועה לאחר זמן רב.

וזקה"ק אדמו"ר ה'ברכת משה' זי"ע היה אומר דהנה מצינו אצל המן שאמר לשקול עשרת אלפים כיכר כסף לאחשוורוש, ואיתא בגמ' (מגילה יג:): אמר ריש לקיש גלוי וידוע לפני מי שאמר והיה העולם שעתידי המן לשקול שקלים על ישראל, לפיכך הקדים שקליהן לשקליו, ע"כ.

והנה בשעת נתינת מחצית השקל במדבר לא ידעו ישראל מתן שכרן של מצוות, ולא ראו כל תועלת ממצות מחצית השקל, ורק לאחר זמן ושנים טובא הוברר שבזכות מצוה זו נצלו מעצת המן הרשע ושקלים אלו היו כנגד שקליו.

כיוצא בזה מצינו גם ביציאת מצרים, שנאמר (שמות ג, יב) 'בהוציאך את העם ממצרים תעבדון וגו'', וברש"י וז"ל 'כשתוציאם ממצרים תעבדון אותי על ההר הזה, שתקבלו התורה עליו והיא הזכות העומדת לישראל', והיינו שאף שבאותה שעה עדיין לא היו ראויים להיגאל, מ"מ זכו לכך על שם העתיד.

וזהו שרמזו 'למי שאמר והיה העולם', היינו להש"ת שכבר בכריאת העולם הראנו שמידתו לגמול חסד עם ברואיו גם אם באותה שעה עצמה אינם ראויים לכך, וזאת בכוח איזה זכות שיקיימו לעתיד, בדורות אחרים, לו דייקא גלוי וידוע ששקלי ישראל שניתנו בזמן הבית עתידין לפעול, לאחר שנים, כנגד שקלי המן.

וזהו דמסיים שם בגמרא 'באחד באדר משמיעין על השקלים', דהנה משמיעין הוא לשון אחדות כמו שנאמר 'וישמע שאול את העם' והיינו שהשקלים מרבים אחדות בישראל וזהו כוחם וסגולתם.

ליל שבת קודש משפטים - שקלים בית שמש תשע"ה

זה יתנו כל העובר על הפקודים מחצית השקל בשקל הקודש וגו' (שמות ל, יג). וברש"י הראה לו כמין מטבע של אש ומשקלה מחצית השקל ואמר לו כזה יתנו, ע"כ.

כ"ק מרן אאמו"ר זי"ע הקשה מדוע היה הקב"ה צריך להראותו מטבע של אש, בשלמא במעשה המנורה הראה לו הקב"ה מנורה של אש, כי שם מבואר הטעם שנתקשה משה בעשייתה שהרי הוצרכו לחכמה יתירה לעשותה מקשה אחת, אבל במחצית השקל לכאורה מה קושי יש בו.

וביאר כ"ק אאמו"ר שהוקשה לו למשה היאך יכולים שקלי ישראל לגבור על שקלי המן ולהפך מחשבתו הרעה, כדאיתא בגמ' (מגילה יג:): אמר ריש לקיש גלוי וידוע לפני מי שאמר והיה העולם שעתידי המן לשקול שקלים על ישראל, לפיכך הקדים שקליהן לשקליו.

ועל כן הראה לו הקב"ה מטבע של אש, בזה רמז לו לדברי חז"ל (הובא ברש"י ריש פר' וישב) ניצוץ אחד יוצא ממפוח שלך ששורף את כולו וכו', וכתוב והיה בית יעקב אש ובית יוסף להבה ובית עשו לקש, ניצוץ יוצא מיוסף שמכלה ושורף את כולם, וזהו כוח מצות מחצית השקל, אשר ניצוץ אחד של אש היוצא מישראל מכלה ושורף את כולם, עכד"ק.

והעולה מדברי קדשו שעיקר כוחם של שקלי ישראל לבטל את שקלי המן, הוא מכוח ה'ניצוץ אחד של אש', ההתלהבות הבוררת בלב בני ישראל בעת נתינתם, זהו כוחם של השקלים לכלות את בית עשוי ולהפך את מחשבתם הרעה.

מחצית השקל כדאיתא בגמ', וזהו שאמרו ז"ל 'כל העובר על הפקודים - כל העובר בימא דסוף', ודו"ק.

אור פניך עלינו נשא ושקל אשא בבית נכון ונישא (יצורות לשבת שקלים) וצ"ב דלכאורה הול"ל 'חצי שקל אשא' דהחיוב הוא רק חצי שקל, ופירש הרה"ק רבי יהושע מבעלזא זי"ע לפי מה שאמרו חז"ל (ברכות כ, ב) אמרו מלאכי השרת לפני הקב"ה, ריבוננו של עולם כתבת בתורתך 'אשר לא ישא פנים', הלא אתה נושא להם פנים לישראל, דכתיב 'ישא ה' פניו אליך'.

אמר להם וכי לא אשא פנים לישראל, שכתבתי להם בתורה ואכלת ושבעת וברכת והם מדקדקים ע"ע עד כזית ועד כביצה, נמצא שבגלל שישראל מחמירים ומדקדקים על עצמם יותר ממה שהם מחויבים מדינא, נושא להם הקב"ה פנים. והנה בכל המצוות אפשר להדר ולהוסיף, אבל במחצית השקל שאי אפשר לתת יותר ממחצית, העשיר לא ירבה והדל לא ימעיט, איך יקיים הידור מצוה.

אמנם מצינו במשנה (שקלים פ"א מ"ה) דשניים שנתנו בצוותא שקל שלם, חייבים להוסיף קלבון, היינו עוד מטבע קטן, ובזה נפתח פתח למהדרין במצוות שיתנו שני אנשים שקל שלם ואזי יתחייבו להוסיף קלבון. וזה הפירוש 'אור פניך עלינו אדון נשא', שהקב"ה נושא פנים לישראל לפי ש'שקל אשא', כי הם מהדרים לתת שניים יחדיו שקל שלם ולחייב עצמם בעוד קלבון להידור מצוה, עכד"ק.

ונראה לבאר בדרך נוסף לשון הפייט 'ושקל אשא', דהנה בעל העקידה (שער נ"ב, פר' כי תשא) מבאר עניין מחצית השקל בדרך רמז כי האדם בכללו דומה לשקל השלם אשר בו עשרים גרה, דכמו כן לאדם יש עשרים כוחות, עשרה כוחות בגופו, כוח המושך כוח המחזיק כוח המעכל כוח הדוחה כוח המוליד חוש הראות השמע הריח הטעם והמישוש, וכנגדם יש גם בנפש עשרה כוחות רוחניים פנימיים וכו'.

וכותב בעל העקידה וז"ל, כאשר ישתדל האדם בתקון העשרה שלו (היינו כוחות הגוף) אם להעמיד הכוחות הטבעיות על יושרם בתאונותם ופעולותיהם, ואם לצמצם ולשער הכוחות החושיות לבלתי התעמר להשתמש בהם בהנאות זרות ומכוערות כמו שהזהיר הכתוב במדבר ט"ו ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם אשר אתם זונים

אחריהם, הנה יהיה החצי האחר כולו קדש ליי, בלי ספק, דהא בהא תליא, עכל"ק.

ובזה הוא מבאר הפסוק 'עשרים גרה השקל', דהנה לאדם יש עשרים כוחות אך 'מחצית השקל תרומה לה', תפקיד האדם הוא לעמוד ולתקן אך את 'מחצית השקל' - את עשרת כוחות הגוף, ואז ממילא בצירוף עשר כוחות הנפש הרוחניים יעשה האדם שקל שלם, וע"כ נצטוו העשיר והעני לתת רק מחצית השקל לא פחות ולא יותר עכד"ד.

והנה איתא במדרש תנחומא בפרשתנו ובירושלמי (שקלים פ"א ה"ד) 'זה יתנו' רבי מאיר אומר כמין מטבע של אש הוציא הקדוש ברוך הוא מתחת כיסא הכבוד והראהו למשה ואמר לו זה יתנו - כזה יתנו, ע"כ. ויש להבין מה עניין שהוציא לו מטבע מתחת כיסא הכבוד דייקא, ומה תפקידם ומקומם של מטבעות אלו שם.

אך הנה מצינו (זוה"ק פר' צו, ועיין באלשיך בפרשתנו) שנשמות ישראל חצובות מתחת כיסא הכבוד, ואש רומז לנשמה, ובזה יבואר העניין שפיר כדברי העקידה 'הנ"ל, שהראה לו השי"ת למשה מחצית השקל של אש, להורות שכאשר יהודי מתקן את מחצית השקל הגשמי, הם עשר כוחות הגוף, ומשעבד האי פלגא לעבודת השי"ת.

אזי מצטרף מחצית השקל של מטה למחצית השקל של מעלה, הם עשר הכוחות שבנפשות ישראל הרמוזים ב'מטבע של אש', והשתא בצירוף שניהם זוכה האדם להגיע לשלימות בכל כוחותיו ונעשה לאדם השלם, וזהו שאמר הפייט 'ושקל אשא', שע"י תרומת מחצית השקל נעשה האדם כשקל שלם, עשרים גרה השקל, עשרים כוחות האדם.

שוה"ט ליל ש"ק פרשת פקודי - שקלים בית שמש תשפ"ב

זה יתנו כל העובר על הפקודים (שמות ל, יג). וברש"י הראה לו כמין מטבע של אש ומשקלה מחצית השקל ואומר לו כזה יתנו, ע"כ.

כ"ק אאמו"ר זי"ע דקדק מה הוקשה למשה במחצית השקל עד שהראה לו הקב"ה מטבע של אש, דבשלמא מה שנתקשה במעשה המנורה י"ל משום שהוצרכו לחכמה יתירה לעשותה מקשה אחת, אבל במחצית השקל לכאורה מה קושי יש בה שהוצרך השי"ת להראות לו מטבע של אש.

ופירש שהוקשה לו למשה איך יכולים שקלי ישראל לגבור על שקלי המן ולהפך מחשבתו

הרעה, כדאי' בגמ' (מגילה יג:) אמר ריש לקיש גלוי וידוע לפני מי שאמר והיה העולם שעתידי המן לשקול שקלים על ישראל לפיכך הקדים שקליהן לשקליו.

לזה הראה לו הקב"ה מטבע של אש דייקא, לרמוז את דברי חז"ל (הובא ברש"י ריש פר' וישב) ניצוץ אחד יוצא ממפוח שלך ששורף את כולו וכו', וכתוב והיה בית יעקב אש ובית יוסף להבה ובית עשו לקש, ניצוץ יוצא מיוסף שמכלה ושורף את כולם, וזה כח מצות מחצית השקל אשר ניצוץ אחד של אש היוצא מישראל מכלה ושורף את כולם, עכד"ק.

ונראה עוד לבאר עניין ניצחון מחצית השקל את שקלי המן, דהנה ב'אור פני משה' מביא בשם ספר 'יד יוסף' עה"פ 'וביום פקדי ופקדתי', דתכלית ישראל היא שיהיו שרויים באחדות ורעות, אמנם כאשר הם באחדות אז לא שייך למנותם, דהריהם כאיש אחד בלב אחד ומספרם אחד.

אבל כשהם נפרדים ח"ו זה מזה אז יכולים למנותם, וזהו שאמר הקב"ה 'וביום פקדי, כשאוכל לפקוד ולספור את ישראל, והיינו כשלא יהיו שרויים באחדות, אז 'ופקדתי עליהם חטאתם', אדרוש מהם את עוון העגל.

ומביא עוד מהאלשיך הקדוש שכתב בשם מהר"ש אלקבץ שמחצית השקל רומז על אחדות ישראל דמהאי טעמא ציוה הקב"ה שכל אחד יתן מחצית ולא מטבע שלם, להורות שצריכים ישראל להתחבר זה לזה, ולא יהיו בד בבד.

ומסיים ה'אור פני משה' שבזה יובן מה שאמרו חז"ל שהשקלים כיפרו על עוון העגל, כי השקלים גורמים אחדות, וכאשר אין שלום בישראל אזי מתעורר עוון העגל כמאה"כ 'וביום פקדי וכו'', אבל אם יתאחדו יכופר עוון ישראל ואיננו, עכד"ק.

והנה לפי דבריו יתפרש היטב דכאשר הוקשה למשה איך יתגברו ישראל על שקלי המן, הראה לו הקב"ה את מחצית השקל הרומז לאחדות, כי בזה טמון כוחם של ישראל לגבור על המן, דהא כל טענתו של אותו רשע הייתה 'ישנו עם מפוזר ומפורד' שהם נפרדים זה מזה ואינם באחדות, וע"י קטרוג זה ביקש להשמידם ולאבדם.

אבל אסתר אמרה 'לך כנוס את כל היהודים', שיתחזקו כל היהודים בכוח האחדות והשלום ביניהם, ואזי ממילא תופר ותתבטל עצתו של המן, וזהו 'הקדים שקליהם לשקליו', שבכוח האחדות המתעורר ע"י מחצית השקל, זכו ישראל לנצח ולגבור על אויביהם.

אשת חבר כחבר

שניבי הוד ולקחים מאלפים ממסכת חייה של הרבנית הצדקנית והחשובה מגזע אראלים ותרשימים

מרת לאה איטא ע"ה אשת חבר כ"ק מרן אדמו"ר זי"ע

לרגל יום היארצייט הי"ב - ב' אדר ב' תשע"א

ולקחים ששמענו השבוע מפי כמה מחשובי אנ"ש המשמשים בקודש ובני המשפחה על דמותה הגדולה והרוממה של 'אמה של מלכות' הרבנית הצדקנית ע"ה.

לכתב אחריי במדבר

במשך קרוב לשישים שנה זכתה הרבנית הצדקנית ע"ה לעמוד לימינו של בעלה הגדול רבינו זי"ע, כשהיא מסירה מעליו את כל דאגות וטרדות העוה"ז למען יוכל להקדיש את ימיו וליולתיו ללימוד התורה ועבודת ה'.

כידוע, בשנים הראשונות לאחר שהקימו את ביתם שרר עוני ודוחק נורא בביתו של רבינו, כך היה כשהתגורר רבינו בירושלים עיה"ק בדירתו הקטנה ברח' אדמון ולאחר מכן ברח' צפניה הקטנה, וכך היה גם בשנים הראשונות באמריקה, בקראון הייטס, כאשר חיו 'בארץ לא זרועה' בעוני ודלות בתנאים בלתי נתפסים.

בכל אותן שנים הייתה זו הרבנית ע"ה שנטלה על שכמה את עול הבית במסירות והקרבה אין קץ, בהתרומומות נפש, למען יוכל בעלה להמשיך לשקוד על התורה והעבודה בשלוה ומנוחה, כשהיא רושמת פרקים מרטיטי נפש של מסירות למען לימוד התורה שמאירים לדורי דורות.

פעם בהזדמנות, בשנותיה המאוחרות, שחה הרבנית ע"ה על הפער הגדול בין היום לדור הקודם, בימינו אם כלה בישראל אינה מקבלת את כל סט המתנות המקובל בין האירוסין לחתונה עד האחרון שבהם - כבר הופכים את העולם, גם אם לצד השני אין את היכולת לתת.

"אני בהיותי כלה לא קיבלתי שום מתנה בין האירוסין לחתונה בגלל העניות הגדולה ששררה באותה תקופה" סיפרה הרבנית ע"ה על עצמה, "אך קיבלתי זאת ברוח טובה והדבר לא העיב כלל על השמחה הגדולה".

"לאחר החתונה", הוסיפה הרבנית באותה שיחה, "חיינו בעניות נוראה בתנאי דלות בדירת חדר בירושלים, באחד הימים נשברו דלתות הארון במטבח ולא היה בידינו כסף לתקן את הדלתות או לקנות חדשות. מה עשיתי? תפרתי וילונות מאריג פשוט, ולאחר מכן אני ובעלי תלינו אותם על הארון במקום דלתות..."

"ולמרות העוני והדלות היינו שרויים בשמחה ואושר, ואילו כיום אם חסר הדבר הכי קטן בבית אנשים כבר לא יודעים מה לעשות, ובאים אל הרבי ומתלוננים שהמצב קשה בבית וכו'..." (מרשימות המשב"ק הרה"ג ר' שלמה זלמנוביץ שליט"א).

על אותה תקופה סיפר כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א באחד השיחין כי בילדותו לא הבין

"אמור לי בבקשה כמה כסף תפסיד לדעתך בשבוע הקרוב בגלל הכביסה של הטלית ואשלם לך".

"בסופו של דבר עוד הייתי צריכה לשלם לו את כל המשכורת ה'שבועית' שלו" הפטירה כעבור שנים הרבנית ע"ה בחיך באוזני נכדה הרה"צ רבי דוד צבי שלמה גראס שליט"א, בן חדב"נ כ"ק אדמו"ר מקרעסטיר שליט"א, מפיו שמענו את הסיפור הזה השבוע.

די לעלובער רעבעציין

בדברי ימי רבוה"ק שמור מקום מפורסם להליכותיהן ומעשיהן של הרבניות הצדקניות לבית לעלוב, ה'עזר כנגדו - עזר מקודש' שעמדו לימין בעליהן, שושלת רבוה"ק. על כל אחת מהן השתמרו עובדות וסיפורים המייחדים ומאירים את דמותן לדורות.

בדור האחרון הייתה זו הרבנית הצדקנית מרת לאה איטא ע"ה אשת חבר כחבר של כ"ק מרן אדמו"ר זי"ע שדמותה המופלאה והרחימאית ומעשיה הנאצלים חרוטים באותיות זהב בכתרה של בית לעלוב והשבוע ביום ב' אדר ב' ימלאו שלוש עשרה שנים לפטירתה בשנת תשע"א, שנה ומחצה לאחר הסתלקות הרבי זי"ע ביום הקדוש תש"ע.

אם ניתן להצביע על הסגולה המיוחדת ביותר באישיותה, הרי זו התמסרותה המפעימה למען בעלה הק' משחר ימי אברכותו ועד יומו האחרון, כשהרבנית היא זו שנוטלת על שכמה במסירות אין קץ את עול הבית למען יוכל לשקוע ולהתמסר לעבודתו הק' ולימוד התורה מבוקר עד השעות הקטנות של הלילה.

כך למשל אופיינית העובדה כי מדי שבת קודש בצפרא דשבתא הייתה הרבנית ע"ה ממחרת לשוב הביתה עוד בשלהי מוסף.

כשאחד המשמשים בקודש שאל אותה פעם מה טעם היא נוהגת כך ואינה נשארת עד סוף התפילה, והרי המתפללות רוצות לומר לרבנית 'גוט שבת', השיבה הרבנית בפשטות כי בידועה ובהכירה את סדר יומו של בעלה הק', יודעת היא שבסעודת שבת בבוקר הרבי מזדרז וממחר לסדרי לימודו ועבודתו הק' ביום השבת קודש, מטעם זה היא מוותרת על כל הכבודה של 'רבנית' בבית הכנסת כדי שכשהרבי יגיע הביתה כבר תהיה הסעודה מוכנה על תילה ולא יצטרך להתעכב אפילו רגע אחד.

(כידוע הרבי זי"ע היה מזדרז בסעודה זו, אלא אם כן היו אורחים ויהודים שבורי לב סמוכים על שולחנו, אז הייתה הסעודה יכולה להימשך שעות ארוכות כשהרבי מפליג עמם בשיחה ומאזין בסבלנות אין קץ לכל אשר על ליבם).

בשורות הבאות מוגשים סיפורים ועובדות

את הסיפור הבא סיפרה לי זקנתי הרבנית ע"ה בעצמה: היה זה עוד בימי מגורי הרבי זי"ע בארצות הברית, כידוע באותה תקופה היה ביתם של הרבי והרבנית כמעין 'הקדש' של הכנסת אורחים, כל יהודי גלמוד או משולח השתכן בביתם חנים אין כסף.

בין אותם יהודים שקבעו משכנם בביתו של רבינו היה יהודי אחד מוזנח מאד, סימן ההיכר שלו הייתה הטלית הישנה שלו שכבר השחימה מרוב שנים ללא כביסה וחוסר ניקיון, כתמים גדולים 'פיארו' אותה בשלל צבעים.

ליבה הרחום של הרבנית ע"ה נכמר על אותו יהודי ובאחד הלילות גמלה בליבה החלטה, נטלה בחשאי את הטלית שלו, מהמקום הקבוע בו הייתה מונחת בבית המדרש הצמוד לבית, שעות ארוכות עמלה לכבס ולצחצח אותה מכל הריח הלא נעים והזוהמה שדבקה בה.

כעבור שעות של עבודה שינתה הטלית את מראה, שבה לצבעה הלבנבן המקורי, הריח הלא טוב נעלם ובמקומו נדף מהטלית ריח מבושם של כביסה וניקיון, הרבנית השיבה את הטלית המכובסת למקומה מבלי לומר דבר.

ויהי בוקר... היהודי בעל הטלית מסתובב בבית מדרשו של הרבי זי"ע חסר מנוח, משהו מטריד אותו, הוא מחפש כאן, מחפש שם, עד שהוא ניגש אל הרבי זי"ע בעצמו ושואל: "האם ראית אולי את הטלית שלי?".

"הנה" משיב לו הרבי ומצביע עליה, "זו הטלית שלך, היא מונחת במקומה הקבוע".

"לא" רוטן האיש בכעס, "אני מכיר את הטלית שלי, זה לא הצבע שלה".

בלית ברירה נאלץ הרבי לגלות לו מה שאירע כאן, שהרבנית כיבסה לו את הטלית בלילה. האיש שומע את הדברים ופניו מתאדמות בכעס, הוא נכנס אל הבית במרוצה ופנה אל הרבנית בזעקה:

"מה עשיתם, למה כיבסתם לי את הטלית בלי רשות? את יודעת איזה הפסד גדול עשית לי? הטלית המזוהמת שלי מעוררת את רחמי הבריות עליי, כשרואים יהודי לבוש בטלית כה מלוכלכת מרחמים עליו ונותנים לו צדקה בעין יפה, עכשיו שכיבסת לי את הטלית גרמת לי להפסדים מרובים, אף אחד לא יתרום לי סנט אחד בשבוע הקרוב עד שהטלית שלי תקבל מחדש את 'גוונה הייחודי'..."

והרבנית הצדקנית, אשת חיל, אשת חבר כחבר, לא די שלא הגיבה בחצי מילה על ה'קיתון של רותחין', על כפיות הטובה הנוראה של האיש, אלא פנתה אליו באצילות נפש ובנימה מפויסת:

מדוע אצלם בבית ה'לאקשין קוגל' שמכינה אמו הרבנית לשבת כה נפול ומתפורר לאטריות, ואילו בבתיים אחרים ראה שהקוגל עומד יפה ואינו מתפרק.

עד שפעם שאל את אמו הרבנית ע"ה לטעם הדבר והיא השיבה לו בפשטות "אצלם שמים ביצים בקוגל, לכן הוא עומד יפה, לנו אין כסף לקנות ביצים עבור הקוגל, לכן הוא נראה כך..."

אני אסתפק בשיריים של בעלי

"זכור אזכור ליל שבת אחד קודש בעיר הקודש צפת ת"ו", פותח המשב"ק הרה"ג ר' שלמה זלמנוביץ שליט"א, "תפילת מעריב מסתיימת, הרבי זי"ע יוצא מבית מדרשו ובדרך לביתו הוא פונה במאור פניו לכל יהודי שנקרה בדרכו ומברר אצלו האם יש לו היכן לאכול - האסט או וואו צו עסן?"

תוך כמה דקות כבר היו סביבו כמניין וחצי של אורחים, ביניהם בחורים צעירים, אברכים וכמה יהודים שבורי לב ששמחו על ההזמנה.

הרבי זי"ע עולה לביתו עם כל השיירה בעקבותיו, מיד בהיכנסו הביתה ניגש לומר 'גוט שבת' לרבנית ע"ה והיא בראותה את הקהל הגדול שגודש את הסלון התכרכמו פניה מדאגה, "לא התכוננתי לציבור כזה גדול של אורחים, מהיכן אגיש לכולם לאכול?"

והרבי זי"ע משיב לה בנהרה על פניו 'אל דאגה, אני אחלק את האוכל לכל הסועדים, יהיה מספיק לכולם'. וכך היה, בתחילת הסעודה נטל הרבי את הדגים והחל לחלק לכל סועד וסועד וראה זה פלא, ברכה שרתה בדגים, היה מספיק לכולם.

בהמשך הסעודה כשהגיעו למנת העוף הורידה הרבנית לעצמה מנת עוף ושלחה את כל השאר לשולחן, הפעם כבר חילק אחד המסובים את האוכל והתברר שאכן לאחד המסובים חסרה מנה.

הרבנית הצדקנית נטלה מיד את מנת העוף שהניחה לעצמה ושלחה אותה עבור אותו אורח, כששאלתי אותה 'ומה תאכל הרבנית?' השיבה לי 'אני אסתפק ב'שיריים' של בעלי, הוא תמיד משאיר מהמנה שלו, זה יספיק עבורי'.

אינני מרמה את עצמי

מספר לנו המחנך הנודע הרה"ח ר' נתן שמעון קאפ שליט"א:

היה זה באמצע שנות הנהגתו של הרבי זי"ע כשההליכה בהרי צפת קשתה עליו ולראשונה ביקש לקנות עבורו מקל הליכה, הרבי הטיל את המשימה על משמשו בקודש הרה"ג ר' שלמה זלמנוביץ שליט"א ואני זכיתי להיות השליח לקנות את המקל בחנות בבני ברק, מקל עץ פשוט.

כשמעיה הרבנית ע"ה שהרבי מבקש לקנות עבורו מקל שאלה את בעלה בפליאה: "והרי יש לך מקל בבית, לשם מה אתה זקוק למקל נוסף? והרבי השיב "סאיז א זילבערנע - המקל שבבית הוא מקל עם ידית מכסף".

"ומה בכך?" לא הבינה הרבנית. "זהו מקל

של רבי"ס" השיב הרבי מיניה וביה. "נו וכי איך רבי?" שאלה הרבנית בחריפות. "אינני מרמה את עצמי (שהנני רבי) אינני מרמה את הזולת, אני זקוק למקל ותו לא" הייתה תשובתו המפעימה של רבינו. "איך נאר זיך נישט אפ, איך נאר יענעם נישט אפ, איך דארף א שטעקן".

לא אשכח כיצד בהזדמנות מסוימת, בנסיעה מצפת לבני ברק, התבטאה הרבנית באוזנינו בהתפעלות: "לפני שנים כשסיפרו לי על צדיקים המתענים משבת לשבת היה הדבר עבורי לפלא, אך כיום רואה אני זאת בפועל אצל בעלי - הרבי..."

"הרבי הרי יורד לבית הכנסת בבוקר לתפילת שחרית ונשאר ללמוד כל היום בביהמ"ד וחוזר אחרי תפילת מעריב, כשכל היום הוא שרוי בתענית, כך הוא נוהג יום אחרי יום, הרי זו תענית משבת לשבת..." זכורני שאחד הנוכחים הרהיב עוז ושאל שמא הרבי טועם משהו בבית המדרש והרבנית השיבה נחרצות: "לא, הרבי אינו אוכל מחוץ לבית".

המסירות שלה אל הרבי הייתה הדבר המופלא ביותר, ההתבטלות שלה למען סדרי לימודו ועבודתו בק' הפעימה תמיד את כל באי הבית, כשהיא מניחה את כל רצונותיה ו'עושה עצמה כמדבר' למען תורתו ועבודתו.

סיפרה לי דודתי זקנתי הרבנית הצדקנית מרת חנה קאפף ע"ה, בת כ"ק מרן אדמו"ר ה'ברכת משה' זי"ע שהרבי זי"ע בימי אברכותו לא היה הולך למכולת ולקניות מחמת קדושתו ופרישותו, והרבנית ע"ה היא זו שהייתה עורכת את הקניות בקביעות, וכשהרבנית לא חשה בטוב או בעת שהייתה שמחה בבית, הייתה הרבנית מרת חנה ע"ה עורכת עבורם את הקניות לבית במקום הרבנית.

"מה שהרבי אמר - זה מה שנשאר!"

הרה"צ ר' דוד גראס שליט"א: כשזקני הרבי זי"ע שהה בעיה"ק צפת, במשך ימים שלמים היה ספון בחדרו שקוע בלימודו כשאישי אינו נכנס אליו, רק זקנתי הרבנית הייתה נכנסת עם ה'הזכרות' שהגיעו בטלפון.

בעניין זה מספר לנו המחנך הנודע הרה"ח ר' יוסף יואל ברזסקי שליט"א סיפור נפלא שבדידיה הוה עובדא: היה זה בהיותי אברך צעיר קודם לידת בתי הבכורה תחי', בהיותנו בבית החולים הביע אחד הרופאים את דעתו שיש לבצע התערבות רפואית מסוימת.

באותם ימים טרם היו מכשירי טלפון סלולרי, התקשרתי אל הרבי זי"ע מטלפון ציבורי שהיה בבית החולים באותה מחלקה ושטחתי בפניו את דברי הרופא, תשובתו של הרבי הייתה חד משמעית: "לא לבצע שום התערבות רפואית, שום דבר".

כמובן שחזרתי מיד והודעתי לרופא שאיננו מעוניינים לבצע את מה שהוא הציע, חלפו כמה שעות והמצב לא השתנה, הרופא חזר לחדר והביע שוב על דעתו שיש לבצע מיד התערבות רפואית בהוסיפו הפעם בנימת אזהרה 'עכשיו עוד אפשר לעשות זאת, אחר כך עלול להיות מאוחר מד'...

רצתי טרוף נשימה אל הטלפון הציבורי והתקשרתי שוב אל הרבי לשאול שוב לדעת קדשו. הפעם הייתה זו הרבנית ע"ה שהרימה את הטלפון. שאלתי האם אוכל לדבר עם הרבי. 'הרבי אינו נמצא כעת בבית' השיבה הרבנית.

בשמעי זאת הגבתי כנראה בקריאה 'אוי, מה אעשה עכשיו'. 'וואס איז געשעה'ן - מה קרה" שאלה אותי הרבנית ברוך. סיפרתי לה דברים כהווייתו, על תשובתו של הרבי מלפני כמה שעות, ועל הרופא שמלחץ, ואני אנה אני בא, איך אוכל להכריע לבד בשאלה כבדת משקל כזו.

"ראשית, מה שהרבי אמר לך - זה מה שנשאר!" השיבה לי הרבנית בהחלטיות, "ושנית, דע לך שהרבי לא בבית, כי מיד לאחר שיחת הטלפון הקודמת שלך הוא קם והזמין מונית למירון לציון הרשב"י כדי להתפלל עליך, כך שאתה יכול להיות סמוך ובטוח שהרבי מתפלל למענך ובעז"ה הכול יהיה כשורה..."

לאחר ששמעתי את תשובתה של הרבנית שנאמרה ב'אמונת חכמים' עצומה שבתי אל הרופא ומסרתי כי אין שינוי בעמדתנו, איננו מעוניינים באף התערבות רפואית. ב"ה כעבור שעה נולדה בתנו שתחי' והכול היה על הצד הטוב ביותר.

לפלא הוא כי דקות בודדות לאחר מכן כבר צלצל הטלפון בקומת המחלקה, בהשגחה פרטית הרמתי את הטלפון, על הקו היה בנו של רבינו, ה"ה כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א מבני ברק: "אבא שליט"א ביקש ממני להתקשר אליך דחוף לשמוע מה קורה עכשיו..."

כמובן בישרתי לו בשמחה שב"ה בתי נולדה ושוב נפעמתי לראות איך הרבי יושב בצפת אך צופה בקדשו ויודע את כל אשר נעשה, בדיק באותו הרגע.

מה שהפעים אותי בסיפור זה הוא האמונת חכמים' של הרבנית בתשובתו של בעלה - הרבי, ואכן ראיתי זאת אצלה עוד פעמים רבות, היה אצלה ברור שאם הרבי הורה ואמר את דברו - הרי שהעניין סגור, אין מקום כלל לספק.

היא לא חשבה אפילו לנסות לאתר את הרבי במירון וכדו', לשאול אותו שוב, לדידה לא היה כל צורך בכך, 'מה שהרבי אמר - זה מה שנשאר!..."

המשב"ק הרה"ג ר' שלמה זלמנוביץ שליט"א: האמונת חכמים' של הרבנית הייתה להפליא, כל מה שאמר לה הרבי היה קדוש בעיניה, כל הוראה או אמירה אף אם לא פירש טעמו, כמו למשל לא לקחת כסף מאנשים מסוימים שהרבי לא רצה לקחת מהם, או להכניס אורחים הביתה, ועוד.

זה הכסף יכך לצדקה

בקרב בני המשפחה והצאצאים שיחי' חרותה דמותה של הרבנית ע"ה כסמל ודוגמה של אישה יראת ה' מופלאה, התפילות שלה היו שיעור חי ב'עבודה שבלב זו תפילה' ברגש ובהתעוררות, היא לא הפסידה מעולם שלוש תפילות ביום, שחרית מנחה ומעריב.

את 'ברכת המזון' נזהרה לברך אך ורק מתוך

הכתב, ועוד שורה ארוכה של הנהגות טובות ומופלאות בענייני 'בין אדם למקום' ו'בין אדם לחברו' שסיגלה לעצמה בפשטות ובהצנע לכת, אך גם הם שבים ומעלים שוב ושוב על נס את מסירותה של הרבנית למען הרבי זי"ע.

הרה"צ רבי דוד גראס שליט"א: כידוע אצל הרבי זי"ע היה עניין מופלא בנסיעותיו לצפת, הכול היה על פי סיבות טמירות, לא פעם היה מודיע על רצונו לנסוע חזרה לצפת בעוד שעה קלה ומיד היו צריכים להתכונן לנסיעה, ולא באנו בסוד קדושים.

זכורני, פעם לפני תפילת מנחה קרא לי זקני הרבי זי"ע וביקשני ללכת למסור לזקנתי הרבנית ע"ה כי היום בערב מיד לאחר מעריב

ברצונו לנסוע לצפת. כשנכנסתי והודעתי זאת לזקנתי התבטאה באוזניי בגילוי לב עד כמה לא קלה הנסיעה לצפת והשהות שם בדירה קטנה ופשוטה מאוד, הרחק מכל בני המשפחה.

אך מיד לאחר מכן חגרה בעוז מתניה והחלה להתכונן ולארוז את החפצים לקראת הנסיעה, וכשהרבי הגיע לאחר מעריב הכול כבר היה מוכן ומזומן לנסיעה, אותה שעה נוכחתי לראות עד היכן מגיעה מסירותה לבעלה הק' ולעבודתו.

עוד מספר הרה"צ רבי דוד גראס שליט"א: הייתי עד לדבר מופלא, היה זה כשזקנתי הרבנית ע"ה נזקקה פעם ללכת לביקור אצל

רופא עיניים, היא ניגשה אל בעלה הרבי זי"ע וביקשה ממנו סכום של מאה שקלים עבור הרופא. הרבי שלף מכיסו מאה שקלים ואמר 'תני את הכסף לצדקה'.

הרבנית נטלה את הכסף ואמרה כי תיתן את הכסף לצדקה אך כעת תזדקק למאה שקלים נוספים עבור הרופא. הרבי הוציא מאה שקלים נוספים אך התבטא כי "באמת לאחר שנטלת את מאה השקלים לצדקה, הרי שלא היית זקוקה לכסף עבור הרופא".

כלומר, מעיקרא כוונתו של רבינו הייתה שתיקח את הסכום ותיתנו לצדקה ובכך תחסוך לגמרי את הביקור אצל הרופא, בזכות הצדקה...

קיצור שו"ע

שב"ק ויקהל - שקלים כ"ט אדר א'
ה'תשפ"ד

סעיף יג.

אסור לכבס שום דבר אפילו לצורך המועד, אלא אם לא היה אפשר לו בשום אופן לכבס קדם יום טוב. וכן מטפחות שמלפפין בהן את התינוקות,

ג' סעיפים בכל יום

כתקנת כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

חשובות וכיזא בזה, שאם לא יכתבם, ישפחם, מתר לכתבם משום דהוי דבר האבד. וכן מה שהוא לצורך המועד מתר לכתב, אבל שאר דבר אסור לכתב. ואגרת שלומים שכותב אדם לחברו נוהגין לכתב בשנוי קצת, דהינו שכותבין שורה הראשונה עקמה. ולכל מה שמתיר לכתב, מתיר גם כן לתקן קוילמוס ודיו.

פיון שמשתינין תדיר וצריכין להן הרבה מתר לכבסן, ויזהרו לכבסן בצנעה.

סעיף יד.

פל דבר שהוא לצורך רפואה, מתר לעשות בין לאדם בין לבהמה.

סעיף טו.

דברות קודש

ויקהל משה את כל עדת בני ישראל ויאמר אליהם אלה הדברים אשר צוה ה' לעשות אותם, (שמות לה, א). ידוע גודל מעלת האסיפה וההתקהלות בצוותא חדא, ומרגלא בפומיה דכ"ק מרן אדמו"ר זיע"א עה"כ (בראשית מט, א) האספו ואגידה לכם את אשר יקרא אתכם באחרית הימים, שבזמנים קשים של עיקבתא דמשיחא באחרית הימים, על ידי שיתאספו ישראל באגודה אחת יוכלו להתגבר על הכל, וזהו **האספו ואגידה** מלשון אסיפה ואגודה, שעל ידי שיתאספו ויתאגדו בצוותא יצלו מאת **אשר יקרא אתכם באחרית הימים**.

ואפשר לומר דזה גופא אמר משה לישראל את גודל מעלת האסיפה וההתקהלות יחדיו, וביאור הכתובים כך הוא, **ויקהל משה את כל עדת בני ישראל** משה הקהיל ואסף את כל ישראל באגודה אחת, **ויאמר אליהם אלה הדברים אשר צוה ה' לעשות אותם** קאי ארישא דקרא, שהקהילה והאסיפה המה הדברים אשר צוה ה' לעשות אותם, להקהל ולהתאסף בצוותא חדא באהבה אחוה ורעות. **וידוע** בשם הרה"ק הבית אהרן זיע"א מה שמרגלא בפומיה לשבח את מעלת האסיפת מרעים בלילי שבתות, עד כי אמר כי בליל שב"ק עדיף לדבר אפילו עם מי שאינו יהודי מאשר להקדים לעלות על ערש יצוע.

(תשנ"א, תשנ"ד)

והנשיאם הביאו את אבני השהם ואת אבני המלאים לאפוד ולחשו, (שמות לה, כז). וברש"י הק', אמר ר' נתן, מה ראו נשיאים

להתנדב בחנוכת המזבח בתחילה, ובמלאכת המשכן לא התנדבו בתחילה, אלא כך אמרו נשיאים, יתנדבו צבור מה שמתנדבין ומה שמחסרין אנו משלימין אותו, כיון שהשלימו ציבור את הכל, שנאמר והמלאכה היתה דים, אמרו נשיאים מה עלינו לעשות, הביאו את אבני השהם וכו', לכך התנדבו בחנוכת המזבח תחילה, ולפי שנתעצלו מתחילה, נחסרה אות משמם והנשאם כתיב, ע"כ. ויש לתמוה מה חסרון היה במעשה הנשיאים, הלא גילו דעתם שרצונם שתהא תרומתם לתכלית להשלים כל אשר יחסר ממלאכת המשכן, והגם שהמלאכה היתה דים לולא תרומתם למה יגרע חלקם הרי לטובה היתה כוונתם להשלים את החסר, ומחשבה טובה הקב"ה מצרפה למעשה.

והנראה לומר, דהנה בגשת אדם לקיים מעשה התורה והמצוות צריך הוא לעשותם בתמימות ככל אשר צוה ה', וחלילה לו מלחקור אחר תוצאות פעולתו אם יפעל איזה דבר מה או לא, א יוד דארף טוהן נישט אויף טוהן, כי אדם צריך לעשות את שלו וה' יגמור בעדו, וגם בלימוד התורה הק' כן, צריך לעסוק בדברי תורה גם אם אינו רואה ברכה בעמלו ואינו מחדש בה דבר, אפילו הכי צריך להתחזק ללמוד וללמד לשמור ולעשות, כי זה כל האדם להתהלך עמו בתמימות לעשות רצונו ית', ולא לחשוב אם מעשיו נצרכים אם לאו.

וכן ידוע שבפעם הראשונה שהביא הרה"ק רבי דוד לעלו בער את הרה"ק רבי חיים דוד דוקטור להרה"ק הרבי מלובלין זיע"א,

שאל רבי חיים דוד את הרבי מלובלין, מה הענין הגדול שעושים מהנסיון של אאע"ה באור כשדים, הרי מי לא יחפוץ למסור נפשו בעבור קדושת שמו ית', ומצינו שיהודים רבים ופשוטים מסרו נפשם על קידוש השם, השיבו הרבי מלובלין זיע"א דהנה אברהם אבינו הוא לבדו פירסם אדנותו של הקב"ה בעולם ועשה נפשות רבות וקירבם לחסות תחת כנפי השכינה, והנה בנסיון זה של "אור כשדים" היה יכול אברהם אבינו ע"ה לחשוב בנפשו ולומר דאם ימסור נפשו לשריפה אזי לא יהיה מי שיפרסם האמונה בהשי"ת, ועל כן מוטב שיעמיד פנים עתה וכו', ובסתר ימשיך לפרסם אדנותו ית' בעולם, אבל אברהם אבינו ע"ה לא עשה שום חשבונות, וכשבא לידו נסיון זה, מסר נפשו לשריפה כמצווה ולא חישב מה יהיה אח"כ, וזה היה הענין הגדול שעמד אברהם אבינו ע"ה בנסיון שלא חישב חשבונות אלו, כי כאשר אדם מצווה לעשות איזה מצוה צריך לעשותה בתמימות ללא כל דרישות וחקירות.

וזה היה החסרון בתרומת הנשיאים, אפילו שלכאורה לטובה היתה כוונתם שתהא תרומתם עולה לרצון להשלים את החסר, אך טעותם היתה כי במצוות השי"ת צריכים למהר לעשותם, אפילו בשעה שנראה לו לאדם שאין פעולה זו שלו נצרכת כלל וכלל, כן הנשיאים היו צריכים להקדים ולהביא את תרומתם בית ה', ולא לחשוב אם תרומתם נצרכת עתה אם לא.

(תשנ"ג)

”בעבור שיתן”

עמד רוטשילד נבהל ומשתומם. כזאת לא ראה מעודו. דומה, לא גביר הוא אלא פריץ יהודי. לא פריץ אלא מלך. במה כוחו של האיש גדול? שאל את בעל האכסניה שלו בעת סעודת השבת.

ציחק בעל האכסניה כמי ששמע מליצה נאה. וכי לא שמעת מעולם על רבי חיים זליג הגביר? שאל בהשתוממות. אחד הגבירים היהודיים הגדולים בכל העולם!

במה עוסק הוא, אותו חיים זליג? התעניין רוטשילד.

בעל האכסניה הניח את הכף לצד קערת המרק שלו והחל מתאר בעזרת תנועות ונפנופי ידיים את עשירותו המופלגת של חיים זליג. מה יש לדבר, הרי כל העיירה בידיו נתונה. על פיו יישק כל דבר, ספרי חיים וספרי מתים. הוא מחזיק את בית הכנסת ובית המדרש וכל הוצאותיהם, כל ההקדשות שבעיירה, שלו הם, קופות הצדקה וקופת רבי מאיר בעל הנס. אף מת לא יזכה לקבורה אם לא יזכה באישורו של חיים זליג.

שמע רוטשילד את הדברים ולא ניכרה בו התפעלות, חרה למארו הדבר והחל מתאר באוזניו כיצד עוד מגיל רך ניכר כי לעסקן גדול יהיה, ובמיוחד במעשי צדקה וחסד. מגיל הנעורים גובה הוא מעות מן העשירים כדי לכלכל את העניים שאין ידם משגת אפילו לדמי קידוש והבדלה. מכאן עבר לספר איך שידך את בנותיו בשידוכים עתירי היחס, בניהם של רבנים גדולים ועשירים מפורסמים, והשליטים על כל קופה וקופה שבעיירה. כללו של דבר, איש כזה אינו בנמצא. בעל חסד גדול, ידו פשוטה ופזרנית לכל דבר שבצדקה.

כיצד ידו פשוטה לצדקה? התעניין רוטשילד בפנים רציניות.

בעל הבית שוב התרגז על האורח שכופר הוא בכל טובותיו של חיים זליג הגביר. ”וכי לא שמעת על קרנות של הכנסת כלה והלבשת חתן שהקים לנו גבירנו ירום הודו. חתניו מתרימים את כל בעלי היכולת שבעיירה, מאי משמע מתרימים, מי שלא יתרום, אחת דינו לספוג צליפת שוט מהדהדת במרחץ של יום ששי שקורין אותו 'שוויץ באד' (מרחץ זיעה). סעודה גדולה עשה הגביר בהגיע עת נישואי בתו. בשר היה שם - יותר מן השליו במדבר. אלא שהמחותן בא לחתונה והודיע שאיננו אוכל משחיטת חוץ ולכן שיגרו את הבשר כולו לגויים. לשוטרי העיר, לכומר, לראשי העיר, לשופט העליון. ואחר כך עשו סעודה חלבית כזאת שהעולם טרם ראה כמותה. אפשר שראה בסעודה החלבית הראשונה שאחרי מתן תורה, ואפשר שגם אז לא...”

נתן בו הגבאי עיניים זעופות במקצת, ראה שאורח לפניו והושיט יד לברכת שלום. ”מבין אני שמעולם לא היית כאן” אמר בנימה של קינטור. ”לפי שאינך יודע שמחכים אנו לגביר.”

”מחכים לגביר?” התקמט מצחו של רוטשילד בפליאה. הגבאי גיחך. ”אינך מבין דבר וחצי דבר בהלכות גבירים. גביר גדול יש בעיירה שלנו, הבה ואתקן את עצמי, עיירה גדולה יש בתוך הגביר שלנו. לפי שהגביר הוא אדון העיירה כולה, כל מה שאתה רואה: מבית הכנסת הזה, ועד דיר העיזים האחרון ליד הבית המט ליפול בירכתי העיירה, הכל בכל שייך לגביר המהולל שלנו, רבי חיים זליג היקר שיחיה ויאריך ימים עד ביאת גואל צדק ועד בכלל.”

את המילים האחרונות התיז הגבאי ברוב רגש, כשראשו מוטה אחורה לבל יחבל בעוצמת המילים המרטיטות.

אנשיל רוטשילד שבספנות הבנק שלו היו מונחים אוצרות זהב וכסף לרוב ומעולם לא השתרר על הציבור כמלוא נימה, משך בכתפיו ושתק כנדהם.

אותו רגע נשמעה המולה קלה מן הפתח. לבית הכנסת נכנס ברוב רעש שמש בית הכנסת והכריז בקול רועם ”שא, שא, הגביר בא.”

בית הכנסת שהמה מקולות של אנשים השקועים בפטפוטים השתתק בבת אחת. ”הגביר מגיע” חלפה המייה בין השורות.

ואכן, אל בית הכנסת התגלגלה דמותו של אדם גוף ושמן מאד שכריסו כאורכו, וכולו לבוש בגדי שיראין ושטריימל של צוייבל לראשו. פסע מעדנות אל המזרח ותפס את מקומו ליד ארון הקודש כשהוא מתנשם ומתנשף בקול מיגיעת הדרך. רק כעת הבחין רוטשילד שמקומו של הרב, מרא דאתרא, הוא השני בחשיבותו.

”כעת ייגש החזן” היה הגביר בטוח. אך לא. החזן לא ניגש אל העמוד אלא אל הגביר. ”מה דעת אדוני הגביר” שאל בקידה ובכריעה, ”אפשר להתחיל להתפלל?”

הציץ הגביר בחשיבות אל החלונות, ראה שכבר יורד הלילה והנהן לעברו. ”אפשר להתחיל!”

פנה שליח הציבור מן הגביר בדרך ארץ והלך אחורנית, פניו אל הגביר ואחוריו אל הקהל. עלה על הבימה, התעטף בטלית והחל להתפלל.

הסתיימה התפילה, נדחק כל הקהל לברכת שבתא טבא לא אצל הרב, אלא אצל הגביר. לאחדים מהם שמיוחסים היו, הושיט את כפו הענוגה, ולרוב הציבור הסתפק בברכת שבת שלום ומבורך בלא לחיצת יד.

מרכבתו של הגביר אנשיל רוטשילד לא היתה מן המפוארות ביותר. כמאמר העולם כי הגבירים הגדולים באמת, מצניעים את עושרם ואת כבודם, ואינם נזקקים לטכסיסים ותעלולים שונים ומשונים למשוך את עיני הבריות אליהם, קל וחומר, לנקר אותן. מצויידת היתה המרכבה בכל מה שצריך, גלגליה וחישוקיה חזקים היו, הסוסים קלי רגליים, והעגלון ידע היטב את מלאכתו. כמו בכל דבר, אהב אנשיל רוטשילד את הטוב ביותר, אך כאמור, לא אהב להבליט את עושרו העצום.

לא לעולם חוסן. בצהרי יום ששי נסעה הכרכרה סמוך לעיירה אחת גדולה, כאשר לפתע נשמע קול נפץ מתחתיה. אחד הגלגלים ניתק מתושבתו ללא כל התראה והעגלה נטתה על צידה.

הגביר ואתו מזכירו ועגלונו נחלצו בלא פגע מן התאונה הקלה, אולם מן הנמנע היה לתקן תקלה מסוכנת זו כאשר עד לכניסת השבת לא נותרו אלא שעות אחדות.

שיגר רוטשילד את מזכירו אל האכסניה הקרובה לשכור לו חדר גדול ומרווח לשבת. לא היה צורך להזהיר את המזכיר החרוץ לבל יהין לגלות את זהות אדוניו. המזכיר כמו נוצק באותו תבנית כמו אנשיל רוטשילד עצמו. אהב את הצניעות והענווה.

לאחר שקבעו את האכסניה ועשו את כל ההכנות, הלכו לבית הכנסת מבעוד יום. נשות העיירה טרם הדליקו נרות שבת כאשר הגביר כבר חיפש לו מקום ישיבה בבית הכנסת.

למרות שהונו הרב איפשר לו לקנות את בית הכנסת כולו מבלי לחוש בהוצאה חריגה, לא חיפש הגביר את המזרח. הוא מצא לו מקום פשוט, אי שם בין הספסלים האמצעיים. נראה היה לו כי לא תפס את מקומו של איש.

נטל את הסידור לידיו והחל קורא בקול נעים את שיר השירים מילה במילה בנחת, לפי שזמן רב עמד לרשותו. סיים את שיר השירים, נטל חומש לידי והספיק ללמוד מחציתו של פירוש רש"י על פרשת השבוע עד שנתמלא בית הכנסת מתפללים. כיון שמצא עצמו מוקף בשכנים סגר את החומש בטפיחה קלה והמתין לתחילת התפילה.

ברם, העמוד נותר מיותר למרות שהחמה עמדה לשקוע. עמד רוטשילד ותמה. בית הכנסת מלא מפה לפה. הרב עומד במקומו. הגבאי מתהלך אנה ואנה ומכל צעד שלו, רואה אתה שגבאי הוא. מדוע אפוא מתעכבת התפילה.

כיון שראה שעשויים כל המתפללים להפסיד תפילת מנחה בזמנה, ניגש אל הגבאי ושאלו למה אינו שולח חזן אל התיבה.

בשבת בבוקר השכים אנשיל רוטשילד והלך לבית הכנסת. התחילו הציבור מתפללים בשעה היעודה. ברם משהגיעו לברוך שאמר עצר החזן והלך אצל מקומו והקהל החל מפטפט בשיחות בטלות.

מאי האי? תמה רוטשילד. מדוע אין פותחים בברוך שאמר?

הביטו בו הבריות בעינים חומלות. משאלתך ניכר שאורח אתה מארץ רחוקה. אילו מכאן היית, ידעת שמחכים אנו לבואו של הגביר.

והגביר, מדוע אינו מגיע?

שכניו לספסל נדו לו בראשם. הגביר עיף מעבודת השבוע החולף ומתנמנם פורתא. תיכף יבוא.

עוד הם מדברים והגביר, עטוף כולו באדרת פרווה של מלכים ורוזנים, הגיע. לצדו צעד השמש, ונשא בידו את טליתו של הגביר, חומשו וסידורו. נעמד הגביר על מקומו ומיד הגיע אליו שליח הציבור ושאלו בהכנעה, האם יישר בעיניו להתחיל "ברוך שאמר".

נענה לו חיים זליג בנפש חפצה.

הגיעו לקריאת התורה. הלכו להם הגבאים אצל הגביר ושאלוהו את מי יכבדו לכהן, ללוי ואת מי יעלו לשאר הקרואים. דומה אורח יש כאן בבית הכנסת. קבע מקומו ליד הבימה. אפשר שהוא אדם אמיד במקצת.

צימצם חיים זליג עיניו ובדק מי האורח. ישר בעיניו והסכים שיכבדו את רוטשילד בעלית שביעי.

לשלישי קראו את הגביר, קם והלך לו אצל הבימה וטליתו מבהיקה בעטרה של כסף בראשה, וחגורה של כסף באמצעיתה. והקהל כולו כמו נסוג לצדדים, לפנות דרך לעיגול בשר זה שעטוף בטלית לגשת אל הבימה.

כיון שהגיעו לעלית שביעי קרא החזן לרוטשילד לעלות. עלה וברך לפניה ולאחריה. בשעה שהגיעו למי שברך, והגבאי הכריז "בעבור שיתן" שתק אנשיל רוטשילד כמי שחושב.

"נו, בעבור שיתן" ... חזר הגבאי והעביר אגודלו על אצבעו כמי שמונה מעות.

"ח"י פעמים ח"י רייניש כנגד הונו של הגביר" אמר רוטשילד בניחותא.

הגבאי התכופף קדימה "כמה אמרת? ח"י פעמים ח"י רייניש".

"כנגד הונו של הגביר חיים זליג" אמר רוטשילד בהטעמה. "כמה שיש לו לגביר חיים זליג, הריני נודר לבית הכנסת ולכל יהודי העיירה הזאת, על דברתי, שכ"ד פעמים כנגד זה. דרך משל אם יש לו מיליון רייניש באוצרותיו, אתרום 324 מיליון רייניש לבית הכנסת הזה ולכל היהודים היושבים פה".

בית הכנסת הפך בבת אחת למקור רעש ומהומה. כאילו התפוצצה פצצה בטבורו. מימיהם לא שמעו יהודי העיירה דבר מעין זה. מי שלא שמע את הפרטים שאל את מי שכבר שמע. עמדו האנשים ועשו חשבון כי או משוגע הוא האיש, או גביר גדול כזה שעוד לא היה בעולם. השמעתם? 324 פעמים רייניש כנגד כל הונו של הגביר האדיר חיים זליג. אפילו אם יקבצו את הונו של בארון הירש, ר' משה מונטיפיורי מלונדון, והגביר הנודע אנשיל רוטשילד, לא יגיעו לרבע מן הסך הנדרש!...

התנפלו המתפללים על בעל האכסניה של האורח ושאלוהו, הכיצד לא אמרת לנו כי גביר גדול כזה, מלך כל גבירי העולם מתאכסן בביתך?

גירד בעל האכסניה בקצה חוטמו במבוכה גדולה. גם הוא כעס על עצמו, הכיצד לא נתגלה לו עושרו של אורחו. בעלי אכסניה מכירים בטיבם של אורחים, ואילו הוא סבר עד לרגע זה כי אורחו איננו אלא אדם ממוצע מן הישוב. לא הזמין לעצמו אלא חדר מיוחד ותו לא. אפילו תוספת על הבשר והדגים לא ביקש. כאחד האורחים נהג, והכל בפשטות וענווה.

יצאה שבת ואנשי העיירה נסבו על הבית מנער ועד זקן, כל העם מקצה. זה בא בשקו וזה בציפויי כרים וכסתות ששלף ממיטתו. זה בכדו וזה בחביתו. הכל באו לפשוט ידיהם בממונו של הגביר האורח ולקבל את זהובי נדו.

אותה שעה ישב רוטשילד ואמר בחדרו בנעימה את פסוקי "ויתן לך". כיון שבאו ואמרו לו שכל יהודי העיירה רוצים לפוגשו, סגר את הסידור וירד מן האכסדרה אל הטרקלין. כיון שראו כל אוכלוסין שנתקבצו עליו וכליהם בידיהם, שאל בחיוך "מה לכם פה ומי לכם פה".

ענו כל העם ואמרו "רצוננו בממונך שהבטחת ונדרת היום בעומדך לפני ספר תורה".

נענה רוטשילד ואמר להם. "את אשר נדרתי אשלם. לא אכזב לכם. ברם, חזקה על סוחר כמוני, בשעה שהוא עושה עסק, בודק מה טיבו. המתניו עד שאשוב לביתי ואשלח לכהן נציג מטעמי לבדוק בכמה מסתכם ח"י פעמים ח"י רייניש כנגד נכסיו של הגביר. אם אין אתם מאמינים לי, הרי לפניכם כרטיס הביקור שלי".

אותה שעה נתגלתה להם לראשונה זהותו של האורח. "זהו רוטשילד בכבודו ובעצמו" לחשו הבריות במבוכה והתרגשות. לאחר שראו את הפירמה המוכרת על גבי הכרטיס. פתאום התבהרו להם הרבה תמיהות, וראשונה שבהן, העזתו של האיש לצאת למאבק חזיתי מול חיים זליג הגביר הנודע והתקיף שעל פיו יישק כל דבר.

העיירה חגגה. אנשים עמדו בראש חוצות ופלפלו וערכו תוכניות מה יעשו עם הכסף הרב שיזרום לכיסיהם. אפילו ישיאו את כל היתומים, ילבישו וינעילו את כל הילדים העניים בבתי תלמוד תורה, יתנו לחם לכל הרעבים, יתקינו קביים לכל החיגרים ואפילו יקימו קופה מיוחדת לקניית י"ש כדי לשחד את שוטרי העיר הערלים הצמאים לטיפה מרה, שיעלימו עין בשכר זאת מאי אלו עבירות של יהודים. אפילו יעשו כל זאת, עדיין יוכלו לכסות את כל העיירה זהובים עד לגובה הירח והכוכבים...

עד שלא שקעה שמשו של רוטשילד, זרחה שמשו של אורח חדש שבא לעיירה, קבע לו אכסניה באותו מקום בו ישב הגביר לפניו והחל משוטט בין השבילים והסמטאות.

היו הבריות מסיחין בו ששלוחו של רוטשילד הוא, והא ראייה, שחוקר הוא ודורש בעסקיו של חיים זליג הגביר. ממשש את כל נכסיו ומפעליו. מתהלך כמין שוטר מטעם עצמו ועיניו בולשות בסדקין ובחורין. גם בעל האכסניה מוכן היה להישבע בימינו כי שלוחו של רוטשילד הוא האיש, והא ראייה כי כאשר סח לו ששבוע לפניו התאכסן כאן רוטשילד, לא עשו עליו הדברים שום רושם. הבין בעל האכסניה שהוא השליח, החל מהלל ומקלס לפניו את חיים זליג הגביר ועושרו הבלתי מושג, והאורח יושב ומהנהן בפנים חתומות ואינו מוציא הגה מפיו.

סוף דבר היה שאחרי ששהה בעיירה כמה שבועות, ואין וחיקר את כל נכסיו של הגביר, את קופותיו, מפעליו, חברות צדקה, הקדשות ועזבונות, כל מה שהיה בבעלותו ומה שהיה רק שותף בהם, שטובת הנאה לו מהם, סוף דבר יצא מהעיירה באחד הימים והגיש פנקס שלם של רשימות בפני אדוניו הגביר רוטשילד.

סך כל ההוצאות שנתחייב בהם הגביר אנשים רוטשילד לאחר שהכפיל ח"י פעמים ח"י רייניש כנגד הונו של הגביר היה כמו שחשב מלכתחילה, אף לא פרוטה אחת! - - -

מימיו לא היתה לו לגביר חיים זליג פרוטה אחת משל עצמו, וכל עצמו, על קופת הציבור היה יושב. ביתו משל הציבור, מפעליו משל הציבור, ואשתו ובנותיו וחנותיו מתלבשים ונהנים משל ציבור. כל ממונו לא היה אלא מסים שגבו משרתיו ובני משפחתו מן החיים ומן המתים ועשו בכספם כתתן שלהם.

מכאן למד רוטשילד כלל גדול: לעולם אל תסמוך על דעת אחרים, ואפילו כל העולם כולו אומרים לך על פלוני, כך וכך הוא - אל תאמין, וחייב אתה לבדוק אחריו. הרי לך חיים זליג הגביר, אילו סמך רוטשילד על אמונתם ודעתם של הבריות היה יוצא נקי מנכסיו, מה עשה, בדק אחריו ונמצא נשכר עפרות זהב...

02-374-30-10
בחו"ל: 1718-506-9119

לימוד הלכה יומית כתקנת כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
ג' סעיפים ליום בקיצור שולחן ערוך - ניתן לשמוע בקול לעלוב

"גודל כוח האיש הישראלי זרוב פעלו בדיבורו"

דברים נפלאים שחקק הכהן הגדול הרה"ק ה'תפארת שלמה' זי"ע מראדומסק בספרו הקדוש על הכוח הגדול וההשפעה של לימוד זכות וראיית הטוב ביהודי

לרגל יומא דהילולא קדישא כ"ט אדר

בו אף אם הש"י רואה את כל מעשיו מ"מ לא תחזק עליו מדה"ד כ"כ מהרה, אבל אם יבא שום אדם אח"כ ויוצא לגלות הדבר הנה אז יגבור עליו המקטרג למעלה כמהו כנ"ל והאמנם כי יציבא מלתא דא עפ"י הדין בח"מ ע"ד המבואר באורים ותומים סי' פ"ז בחור"מ בענין אין אדם משים עצמו רשע ואמר שם אף כי אם העד יודע בעצמו שהוא פסול להעיד מן הדין כ"ז שלא פסלוהו בב"ד עפ"י שנים מותר לו לילך ולהעיד כמו גבי פלוני רבעני לרצוני ע"ש באורך.

והוא הדבר שביארנו כי התורה אמרה עפ"י שנים עדים יקום דבר כלומר כי עיקר קיום הדבר לחוב או לזכות צריך להוציא הדיבור על פי עדים שיעידו לפני הב"ד, כך וכך עשה פלוני וע"פ עצמו שאין אדם יודע בו להעיד עליו לא נפסל בחטאו ולא נעשה רשע, כי אם עפ"י דיבור העדים עליו.

וכן מצינו בח"מ סי' ל"א בש"ך בשם חכמי בריסק כי שני עדים שהכחישו זא"ז מותרין שניהם יחד להעיד בעדות אחרת אעפ"י שאחד מהם וודאי יודע בעצמו כי שקר ענה באחיו והוא רשע ופסול להעיד מ"מ כיון שלא נפסל עפ"י ב"ד אינו נפסל בעצמו והכל הוא הענין כמו שנתבאר כי עיקר עונש כל חטא ועון הוא אשר יוציאנו זולתו בדברי פיו עליו כי כה וכה עשה ואז בחץ לשונו יחרוף עליו משפטו קל מהרה בב"ד של מטה וכמוהו בב"ד של מעלה הנה ע"ז הזהירה התורה הוכח תוכיח את עמיתך ולא תשא עליו חטא כלומר לא מיבעיא שאסור לדבר על רעהו רעה לרגל עליו ולהזכיר את עונו בלה"ר כי זה כבר נתבאר כמה גדול הפגם ההוא אבל גם כשתרצה להוכיח את עמיתך אמרה התורה ג"כ הוכח תוכיח את עמיתך בדברים טובים ונחומים ולא תשא עליו חטא כלומר גם אז לא תשא עליו ותזכור את עונו לומר לו למה עשית כך וכך כי גם בזה תגרום עליו מקטרג למעלה עפ"י דברי פיך וכבר כתיב לא תלך רכיל בעמך אך בכל דבר צריך לראות לעשות בחכמה שיבין רעהו בעצמו כי לא טוב עשה עד היום וכן הוא מבו' בזה"ק כי הסט"א פסולים להעיד על ישראל ע"ש רק ע"י אישי ישראל יקום הדבר כמ"ש בזה וע"ז הוא שאמר הכתוב למען תשכילון את כל אשר תעשון ליה אתם נצבים היום ע"י השכל וחכמה תתיצבו כולכם לפני ד' אלהיכם כנ"ל.

והנה זהו הענין שמצינו בדברי רז"ל שהלבנה מתנסה ברה"ה כדי שלא יהיה עדות לישראל כי

התרגשות צעקו אל הרבי רבינו על מי נטשתם אותנו כצאן בלי רועה אנה אנו באים, האיך נחיה בלי רבי?

השיבם הרבי מינייה וביה: "הרי לפניכם איש אמוני הרבי ר' שלמה'לי מרדומסק בצלו תסתופפו והאז יהיה רבכם כי לרועה נאמן בישרון סמכותו".

וברשימת 'שמות הצדיקים' שהייתה מונחת בסידורו של ה'תפארת שלמה' רשם בכתב יד קדשו "נשמת הרב ר' דוד מלעלוב נשמת בנו הרב ר' משה ז"ל נשמתו גנוזה בארץ ישראל".

והוה דן את כל האדם לכף זכות. ויש להבין בדבריהם ז"ל בזה כי לכאורה מה יועיל ומה יוסיף הדין לכף זכות הלא כלפי שמיא הכל גלוי וידוע, ואם אינו כן מה יועיל שנדונו לכף זכות.

אכן הנראה לי כי הורו לנו בזה גודל כח איש הישראלי ורב פעלו בדבורו בעוה"ז, אשר לו הכח והיכולת להתעורר כן בעליונים למעלה כמוהו מכל אשר יצא מפיו הן לחוב הן לזכות, כי כאשר האדם מלמטה הוא מליץ יושר ומדבר זכות על חבירו הנה מעורר על ידו גם כן למעלה מליץ טוב ומזכיר זכות על רעהו להגיד עליו ישרו ויחוננו מרדת שחת למצוא לו כופר.

וכאשר חלילה אם ישלח חץ לשונו לדבר על רעהו רעה הנה חלילה יגרום כן כמוהו למעלה ואף אמנם בלתי הלשינותו ודיבורו הכל גלוי לפניו ית"ש כי עיניו פקוחות על דרכי בני אדם בכל זה הנה כל גזירות עירין מלמעלה תמהר לצאת יותר אל הפועל ע"י התעוררת בני"א שלמטה אשר יגזרו אומר הן לחוב ולזכות כי דיבורו עושה רושם למעלה ועקימת שפתיו הוי מעשה למעלה, כמבואר בזה"ק.

והנה זהו הדבר מבואר בגמ' דאשכחי רבה לאליהו ואמר דקוב"ה גמר שמעתתי מפומי דכולהו רבנן לבר מר"מ משום דלמד מאחר א"ל ר"מ רמון מצא תוכו אכל וקליפתו זרק א"ל השתא אומר הקב"ה מאיר בני אומר כו' ע"ש מזה נראה כי עד עתה שאמר רבה הדבור הזה של זכות על ר"מ לא גמר קב"ה שמעתי מפומי אע"פ שהכל גלוי לפניו והש"י ידע מתחלה גודל קדושתו ומעלתו של ר"מ בכ"ז הוצרך הדבר ג"כ להתעוררות דבור האדם שלמטה כנ"ל.

והנה כן הדבר להיפך אצל חוב אף אם חטא האדם ח"ו באיזה דבר בסתר ולא ראה אדם

בעולם החסידות מפורסמת התקשרותו המופלאה של הרה"ק רבי שלמה מראדומסק זי"ע בעל ה'תפארת שלמה' לרבותינו הקדושים הרבי ר' דוד מלעלוב זי"ע ובנו הרבי ר' משה מלעלוב זי"ע.

פגישתו הראשונה של ה'תפארת שלמה' עם רביה"ק הרבי ר' דוד הייתה עוד בילדותו, כפי שכתוב בספר "מגדל דוד" וז"ל: "עוד בהיות אדומו"ר הרה"ק בעל תפארת שלמה זצ"ל בן חמש שנים משך אליו את תשומת לבו של הרבי ר"ד מלעלוב זצ"ל, אשר קרא אותו מבין חברות ילדים ונתן לו 'ציקיריל' ולחש לאזנו אתה תתקן מה שלא היה לזקינך, שלא חסר לו כלום רק מה שלא אדרך בדרך החסידות. עכ"ל.

בספרו הקדוש מביא ה'תפארת שלמה' כמה אמרות קודש מרביה"ק הר"ד ולימים נטווה קשר עמוק בינו לבין בנו ממלא מקומו רביה"ק ר' משה מלעלוב זי"ע, ה'תפארת שלמה' נסע אליו הרבה ויצק מים על ידיו, והרבה ניתן להרחיב ולספר על מסכת התקשרותו אליו.

נציין רק את העובדה המפורסמת כי רביה"ק רבי משה זי"ע הסמיך את ה'תפארת שלמה' למלא את מקומו בהנהגת עדת החסידים בפולין בטרם עלייתו לארץ ישראל כפי שמספר הגה"צ רבי משה יאיר ויינשטוק זצ"ל נכד רביה"ק הרדצ"ש זי"ע, בספרו 'פרי קודש הלולים':

"הגיע מועד הנסיעה הרבי ר' משה'לי ומשפחתו ארוז את חפציהם ומטלטליהם עמסו אותם על עגלות נפרדו מפשדבורז עיר הרבנות ויצאו לדרך בלוויית המון רב. אלפי חסידים צעירים וזקנים ביניהם רבנים האדמו"רים מפורסמים והרבי ר' שלמה הכהן מרדומסק בראשם המשיכו ללוותם כברת ארץ ארוכה קשתה עליהם הפרידה.

משבאו לתחנת גבול והיה עליהם להיפרד פנה הרבי אל תלמידו האדמו"ר מרדומסק הרכין ראשו ואמר "מר כהן הוא ואני מבקשו לברך אותי בברכת כהנים לפני שאסע לארץ הקודש".

וכשבירך האדמו"ר מרדומסק את הרבי ר' משה'לי נפרצו סכרי האהבה ומעיינות הדמעה והוא געה בבכי סוער, אף כל הנוכחים באותו מעמד נתרגשו ופרצו בבכי געגועים וגם הרבי ר' משה'לי התייפח בבכייה עזה ובכו אלו על צווארי אלו עד כי הרבי ר' משה'לי הגדיל והחסידים אשר לא ידעו את נפשם מרוב

לאיש חסידך והנה ע"ז שבח אותו הב' בשלום ובמישור הלך אתי ועולה לא נמצא בשפתיו ורבים השיב מעון ר"ל עולה לא נמצא בשפתיו לדבר דברי תוכחה ונאוצים על לב איש החוטא רק הכל בשלום ובמישור כנ"ל ואעפ"כ ורבים השיב מעון בדרך החסד ואהבה.

והנה ע"ז אמר הכתוב 'תומיך ואוריך לאיש חסידך יורו משפטך ליעקב ותורתך לישראל', ר"ל כי הוא איש חסידך ומתנהג בדרך החסד עם ישראל, לכך על דרך זה יורו משפטך ליעקב ותורתך לישראל, להשיבם אל ד' כי זה הדרך הוא הטוב להם.

ולכך 'ישימו קטורה באפך וכליל על מזבחך', ר"ל לכך ראוי לכוהנים אנשי החסד להקריב קרבנות על ישראל על מזבחך כי בבוא איש ישראל לפני הכהן להקריב קרבן על חטאתו לא כעס עליו על אשר חטא ולא ביישו רק נהפוך הוא כי קרב אותו בכל מיני ריצוי וברכו בנשיאת כפיים, כמ"ש 'וישא אהרן את ידיו אל העם ויברכם וירד מעשות החטאת והעולה', ר"ל שכל עבודתו של אהרן היה תמיד רק לברך את ישראל וירד והסיח דעתו ממעשי החטאת והעולה כאלו לא חטאו כלל ולכך הוא נקרא שושבינא דמטרוניתא שכל ענייניו היה רק לקרב את ישראל לאביהם שבשמים כי כולם אהובים כולם ברורים, וע"ז הוא שאמרו חז"ל הוה דן את כל האדם לכף זכות.

(תפארת שלמה, אבות)

מצות נר חנוכה שישראל מדליקין לומר ראה כמה בניך טובים כמה הם נוהרין במצותיך והמדה הזאת היא באה מגודל האהבה להש"י ב"ה וגודל אהבת ישראל שמבקש תמיד שלום בין ישראל לאביהם שבשמים לכך הוא מחבבם כל כך להיותם זרע ברך ד' ומקיימי מצותיו כל הימים לכך אין לראות בהם שום נפתל ועיקש. והנה הדבר הזה הוא מושרש בלב הצדיקים המבקשים כלל טובות ישראל כמו שידענו זה מבחי' אדמו"ר הצדיק האלקי ר' פישלי מסטריקעוו זי"ע שמעולם לא הי' יכול להאמין ששום אחד מישראל יחטא ויעבור איזה עבירה וכל מה שהגידו לו הכל היה מכזב כי לא האמין כי אמר שכל איש מישראל לא יחטא וזהו מגודל קדושתו ודביקותו בהש"י האוהב עמו ישראל.

וכבר נאמר 'לא הביט און ביעקב ולא ראה עמל בישראל' לכך הנה הצדיקים ההולכים לפני ד' הנה עיני ד' אל צדיקים ג"כ אינם רואים שום חטא על ישראל כל הימים כנ"ל והנה כ"ז שבארנו הוא שמצינו אצל אהרן הכהן ע"ה בקדושתו וחסידתו ומדת טובו על ישראל כל הימים כמ"ש חז"ל שהיה אוהב שלום ורווך שלום בין איש לרעהו ובין כלל ישראל לאביהם שבשמים וכשהיה רואה באחד מהם שחטא היה מקרבו ומפיסו ומדבר עמו עד שהוא היה מתבייש מאליו כמבואר במד"ר ע"ש וזה היה במדת טובו שלא בייש ולא הוכיח בדברים רעים לשום אדם מעולם רק בדברים טובים ונחומים כי איש חסד כמ"ש תומך ואוריך

אם לא יהיה עדות אין פ"פ למקטרג על בני"א ע"פ שאינם ראויים הכל הקב"ה מוחל לעם קרובו למען שמו באהבה והנה גם זה הדבר הוא שנאמר ביעקב ויקנאו בו אחיו ואביו שמר את הדבר כי כאשר הבין יעקב מה שנצמח מזה שהביא את דבתם רעה אל אביהם להך הוא קבל ושמר את הדבר היוצא מפיו להיות הכל בדרך הטובה.

הלא זה הדבר אשר שמענו ג"כ מצדיקי הדור שהיו בזמנינו שלא הוכיחו לאדם את דרכו על פניו לאמר לו מדוע ככה עשית רק הכל בדברי ריצוי ופיוסים ובדרך חכמה בדברים טובים עד אשר שם האדם מעצמו על לבו לשוב מחטאיו וכה אמר הרב היהודי האיש האלקי מפרשיסעחא זי"ע כי קבל דברי הרב הצדיק האלקי ר' דוד מלעליב זי"ע שלא להוכיח עוד אנשים בדברי תוכחה וניאוצים כדי להשיבם בתשובה שלימה לפני הש"י ב"ה כי אם להתהלך עמהם בדברי ריצוי ובנחת ולקרב את לבבם באהבה לעוררם ביראת שמים והוא ג"כ ע"ז שבארנו כי אין ראוי להזכיר שום חטא ועון חלילה על שום אחד מבנ"י כמבואר בדבריהם ז"ל על ענין אליהו שאמר קנא קנאתי כר רק צריך תמיד ללמד זכות על בנ"י ולהזכיר מעשיהם הטובים לפני הש"י כי כולם קדושים כולם טהורים וכולם עושים באימה וביראה רצון קונם וכמו שידענו מהרב הקדוש האלקי בעל המחבר ס' קדושת לוי שבימי חנוכה שש והתפאר לפני הש"י ב"ה על

כל השנה הלכות בכל יום, מבטח לו שהוא בן העולם הבא.

לימוד קיצור שו"ע ג' סעיפים בכל יום כתקנת כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

בס"ד יצא לאור חוברת קיצור שו"ע לחודש אדר ב' ניתן יהיה להשיג בכל בתי מדרשינו

קח זכות ותרון לזיכוי הרבים למאות הלומדים בכל יום בקיצור שו"ע

לשמחות, לברכה ולהצלחה, לזש"ק או לע"נ בחוברת שי"ל בס"ד בעלות של 500 ש"ח ליום.

ניתן להנציח עד יום חמישי כ"ה אדר ב' תשפ"ד

וזכות זיכוי הרבים תעמוד לכם ולב"ב להצלחה וברכה בכל העניינים ולהתברך בכל מילי דמיטב ונחת מכל יוצ"ח

ניתן לתרום בנדירים פלוס ע"ש אהל מועד או אצל הרב אהרן לוסטיג - משב"ק כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

צו השעה • הפעם יותר מתמיד שותפים לאהל מועד!

הרב אהרן גלבשטיין

"אגרת השבת"

בפרשת משפטים העל"ט במדור 'יומא דהילולא' בסיפור 'אגרת השבת' על רבינו בעל 'אבן עזרא' זי"ע הופיעו דברי ההקדמה שלו על 'אגרת השבת' ומה שכתב לאחריה, והושמט בטעות מתוך המאמר האגרת עצמה נוראת ההוד.

למען חיבת הקודש לתועלת והבנת הדברים לאשורן ולקראת שבת קודש פרשת ויקהל בה אנו קוראין על השבת קודש הובאו כאן שוב כל דבריו הנ"ל בתוספת עיקר של האגרת הקודש במילואה בהדרת הקודש כדלהלן:

"ויהי בשנת ארבעת אלפים ותשע מאות ותשע עשרה שנה, בחצי הלילה בליל שבת, בארבעה עשר יום לחודש טבת, ואני אברהם הספרדי הנקרא אבן עזרא, הייתי בעיר אחת מערי האי הנקרא קצה הארץ, שהוא בגבול השביעי מגבולות הארץ הנושבת. ואני הייתי ישן ושנתי ערבה לי, וארא בחלום והנה אחד עומד לנגדי כמראה גבר, ובידו אגרת חתומה, ויען ויאמר אלי, קח זאת האגרת ששלחה אליך השבת. ואקוד ואשתחוה לה, ואברך את השם אשר נתנה לנו, ואשר כבדני זה הכבוד, ואתפשנה בשתי ידי, וידי נטפו מור, ואקראנה ותהי בראשיתה בפי כדבש למתוק, אך בקראי הטורים האחרונים, חם לבי בקרבי וכמעט יצאה נפשי, ואשאל את העומד לנגדי, מה פשעתי ומה חטאתי, כי מיום שידעתי השם הנכבד, אשר בראני ולמדתי מצותי, לעולם אהבתי את השבת, ובטרם בואה הייתי יוצא לקראתה בכל לבי, גם בצאתה הייתי משלחה בשמחה ובשירים, ומי בכל עובדיה כמוני בארץ, ומדוע שלחה אלי זאת האגרת. וזאת היא:

**אני שבת עֲשֶׂרֶת דַּת יְקָרִים - רְבִיעִית
בְּעֶשְׂרֵת הַדְּבָרִים,
וּבֵין הַשֵּׁם וּבֵין בְּנָיו אָנִי אוֹת - בְּרִית
עוֹלָם לְכָל דּוֹרוֹת וְדוֹרִים,
וְבִי כָּל מַעֲשָׂיו כְּלָה אֱלֹקִים - וְכֵן כְּתוּב**

**בְּרֵאשִׁית הַסְּפָרִים,
וְלֹא יֵרֵד בַּיּוֹם שַׁבַּת אִזִּי מִן - לְמַעַן
אֲדִיָּה מוֹפֵת לְהוֹרִים,
אֲנִי עֲנַג לְחַיִּים עַל אֲדָמָה - וּמְרֻגָע
לְעַם שִׁבְנֵי קְבָרִים,
אֲנִי חֲדוֹת זְכָרִים גַּם נְקֻבוֹת - וְשִׁשִּׁים
בֵּי זְקֵנִים וְנְעָרִים,
וְלֹא יִתְאַבְּלוּ בִּי הָאֲבָלִים - וְבִי לֹא
יִסְפְּדוּ עַל מוֹת יִשְׂרָאֵל,
וְהַשְׁקֵט יִמְצְאוּ עִבְד וְאִמָּה - וְהַגָּרִים
אֲשֶׁר הֵם בְּשַׁעְרֵים,
יְנוּחֹן כָּל בְּהֵמוֹתֵיהֶם בְּיַד אִישׁ -
כְּסוּסִים כְּחֲמוֹרִים כְּשׁוֹרִים,
וְכָל מִשְׁפִּיל בֵּינֵנו הוּא מְקַדֵּשׁ - וְגַם
מְבַדֵּיל חֲשָׁבִים כְּנֹזְרִים,
בְּכָל יוֹם יִמְצְאוּ שַׁעְרֵי תְבוּנָה - בַּיּוֹמִי
נִפְתָּחוּ מֵאָה שַׁעְרֵים,
מְכַבְּד מַעֲשׂוֹת דְּרֶךְ - וְכֵן מִן מִצְא
חֶפְזָן, וְדַבֵּר כָּל דְּבָרִים,
שִׁמְרֵתֶיךָ בְּכָל יָמִים - לְמַעַן שִׁמְרֵתֶנִּי
מֵאֵד מִיָּמֵי נְעָרִים,
בְּזִקְנֶתְךָ שׁוֹנְגָה נִמְצְאָה כֶּךְ - אֲשֶׁר
הוֹבְאוּ אֵלַי בֵּיתְךָ הַסְּפָרִים,
וְשֵׁם כְּתוּב לְחַלֵּל לִיל שְׁבִיעִי - וְאִיךְ
תַּחֲשֶׂה וְלֹא תִדּוֹר נְדָרִים,
לְחַבֵּר אֲגֵרֶת דְּרֶךְ אֲמוּנָה - וְתִשְׁלַחֵם
אֵלַי כָּל הַעֲבָרִים.**

ויען ויאמר אלי ציר השבת: הגד הוגד לה את אשר הביאו תלמידך אתמול אל ביתך, ספרים פירושי התורה, ושם כתוב לחלל את השבת, ואתה תאזור מתניך בעבור כבוד השבת, להלחם במלאכת מלחמת התורה עם אויבי השבת, ולא תשא פני איש. ואיקץ, ותפעם רוחי עלי, ונפשי נבהלה מאד. ואקום וחמתי בערה בי, ואלבש בגדי וארחץ ידי, ואוציא הספר חוצה אל אור הלבנה, והנה שם כתוב פירוש 'ויהי ערב ויהי בוקר', והוא אומר, כי כאשר היה בוקר יום שני, אז עלה יום אחד שלם, כי הלילה הולך אחר היום. וכמעט קט קרעתי בגדי, בראותי זה הפירוש הרע, וגם קרעתי זה הפירוש, כי אמרתי טוב לחלל שבת אחת, ולא יחללו ישראל שבתות הרבה, אם יראו זה הפירוש הרע, גם נהיה כולנו ללעג ולקלס בעיני הגוים. ואתאפק בעבור כבוד השבת, ואדור נדר אם אתן שנת לעיני, אחר צאת יום הקדוש, עד שאכתוב אגרת ארוכה, לבאר מתי ראשית יום התורה, להרים מכשול ולהסיר פח ומוקש, כי כל ישראל הפרושים, גם כל הצדוקים עמהם, יודעים כי לא נכתבה פרשת בראשית מעשה השם כל יום, רק בעבור שידעו שומרי התורה איך ישמרו השבת, שישבתו כאשר שבת השם הנכבד לספור ימי השבת. והנה אם היה סוף יום הששי בוקר יום שביעי, היה לנו לשמור הלילה הבא. הנה זה הפירוש מתעה כל ישראל, במזרח ובמערב גם הקרובים גם הרחוקים, גם החיים גם המתים. והמאמין בפירוש זה, השם ינקום נקמת השבת ממנו, והקורא אותו בקול גדול, תדבק לשונו לחכו, גם הסופר הכותב אותו בפירושי התורה, ידו יבוש תיבש, ועין ימינו כהה תכהה, ולכל בני ישראל יהיה אור חזק, וכאור שבעת הימים".

יש לציין שבעל האור החיים' הקדוש זי"ע הזכיר את המעשה בספרו על התורה בפרשת ויקרא (פרק יט פסוק ג, סד"ה ואת שבתותי תשמורו) וז"ל: **ושמעתי גם ראיתי כתוב מעשה שבימי רבי אברהם אבן עזרא עמד טועה אחד וכתב בראיות כי יום שבת יקדים בו היום, ואחר כך הלילה, ונתגלה הדבר להרב על יד נס, וסתר מועצותיו וכי' דרשו מעל ספרו (אגרת השבת).**

היות והוצאות הגיליון מידי שבוע בשבוע
כרוכות בטרחות גדולות ובהוצאות כספיות מרובות
**אבקש שכל אחד ואחד ישתתף
בהוצאות הגדולות לזיכוי הרבים**
זכות זיכוי הרבים יעמוד לכם להתברך בכל מיילי דמיטב שפע ברכה והצלחה בכל מעשה ידיכם ונחת מכל יוצ"ח
לתרומות: בנדרים פלוס ע"ש אהל מועד, או אצל הרב אהרן לוסטיג משב"ק כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

צו השעה • הפעם יותר מתמיד שותפים לאהל מועד!

פרשת ויקהל

ויקהל משה (לה, א)

ישראל נדבה לה.

דהנה ידוע נשמת מרן האר"י ז"ל היה בצלאל, נשלחה אלינו לגלות רזין דמתקלא סוד עולם התיקון אשר היה טמיר ונעלם מדורות הקודמים. והנה כאשר נפטר לחיי עולם הבא, לא רצו תלמידיו לפרסם תורתו עד שנת שמ"ן ש"ץ לאלף הששי. והנה הגם שבשנת שמן נתפרסמה תורתו מה שאין כן כשהיה מרן ז"ל בחיים לא רצה ללמד, רק למהר"ו ומעט יחידי סגולה, עם כל זה יותר היה טובה בעולם בהיות שמו בעולם, כי תיקן בלימודו את כל העולם.

אגרא דכלה

וַיָּבֵאוּ כָּל הַחֲכָמִים וְגו' אֶל מֹשֶׁה לְאָמֹר מִרְבִּים הָעָם לְהִבְיָא וְגו' וַיַּעֲבִירוּ קוֹל בְּמַחֲנֵה לְאָמֹר אִישׁ וְאִשָּׁה אֶל יַעֲשׂוּ עוֹד מְלָאכָה לְתַרְוַמַת הַקֹּדֶשׁ וַיִּכְלָא הָעָם מִהִבְיָא (לו, ד-ה-ו)

הרב הקדוש מאפסא זצוקלה"ה [בעל אוהב ישראל] אמר, על ידי שמש אחד נתיישב לי קושיא אחת שהיה קשה לי תמיד. כתיב ויבואו כל החכמים וגו' אל משה לאמר מרבים העם להביא וגו' ויעבירו קול במחנה איש ואשה אל יעשו עוד מלאכה לתרומת הקודש ויכלא העם מהביא, הוה ליה להכריז שלא יביאו, דהא הקפידה הוא על שמרבים להביא, ולמה צוה משה להכריז שלא יעשו מלאכה. על ידי השמש נתיישב לי זה, והמעשה כן הוא.

פעם אחת בא השמש להקיצו לעמוד לסליחות ודפק על פתח הרב ג' פעמים כנהוג, וקם הרב. אחר כך שאל הרב אותו, מה זה שבדפיקה הראשונה הקיצותי תיכף, ופעלת בלבי התעוררות גדול, ולבשתי את עצמו תיכף ומיד והלכתי בזריות להקלוני, איזה כוונה נתכוונת בדפיקות שלך. השיב לו השמש, כוונות איני יודע כלל שאני הדיוט, וכן אבי ואמי היו הדיוטים, ורק שמקובל אני מאבותי לומד בהשלושה דפיקות, ג' שמות האבות, אברהם יצחק יעקב, יותר איני יודע.

אז אמר הרב ז"ל, על ידי זה נתיישב לי קושיא הנ"ל, אם אמירת ג' תיבות האבות לבד שאמר השמש פעלו בלבי התעוררות גדול, מכל שכן שעל ידי עשיית בצלאל במלאכת הקודש, וידוע מאמר חז"ל (ברכות נה). שידע בצלאל לצרף האותיות שבהם נבראו שמים וארץ, וכן שאר כל העוסקים במלאכת הקודש, נתפעל בלב כל ישראל תשוקה גדולה והתעוררות גדול להביא עוד ועוד, לכן לא היה מועיל הכרוז שלא להביא כל זמן שעסקו העוסקים במלאכת הקודש, לכן היה ההכרח להכריז שלא לעשות עוד מלאכה לתרומת הקודש, ועל ידי זה ממילא שלא יביאו עוד. ועל זה אמר הכתוב אחר הכרוז, ויכלא העם מהביא, שממילא נמנעו.

סיפורי צדיקים החדש (אות סב)

ונראה לפרש על פי פשוטו כי אמרו חז"ל (ברכות לד ע"ב) האומר על קן צפור יגיעו רחמיך ועל הטוב יזכר שמך משתקין אותו כי עושה מדותיו של הקב"ה רחמנות ואינם אלא גזירות. וגם איתא בגמרא (עיין תו"כ קדושים פרק ט) לא יאמר אדם אי אפשי בבשר חזיר אלא אפשי והקב"ה גזר עלי, רצה לומר כי יש כמה עבירות אשר גם בעיני אדם מאוס בטבע, לא ידמה בעיני אדם אשר אינו עושה הדבר הזה מחמת שהוא מאוס בעיניו רק צריך לשבר הטבע ויראה שיעשה רק מחמת גזירת המלך לעבדיו. וכן כמה מצוות שהשכל מחייבם לעשותם לא יעשה מחמת שהשכל מחייבם רק יעשה הכל מחמת ציווי הבורא ברוך הוא שגזר כך כאדון על עבדיו, ועיין לעיל בפרשת משפטים מזה הענין.

זהו בעסק כל המצוות אבל במצות צדקה צריך לעבוד ה' בהיפך ממדריגה הנזכרת לעיל, כי הנה טבע האדם לאהוב הרבה ממון ולרדוף אחר הממון ומכל שכן שלא לחסרו דהיינו לפזרו לצדקה הוא נגד הטבע, על כן צוה התורה במצות הצדקה לא ירע לבבך בתתך לו (דברים טו, י) כי טבע בני אדם שמיצר בחסרון ממונו על כן צריך האדם לשבר עצמו שלא ירע לבבו רק יתן באהבה וזהו קשה מאד, אבל יש עוד מדריגה גדולה בצדקה אצל יחידי סגולה שמשם מצפים בכל רגע מתי יבוא לידם איזה עני או שאר גמילות חסדים לעשות, וכשהקב"ה מזמין להם איזה דבר לעשות צדקה אזי יש להם שמחה גדולה מאד כאילו ה' נתן להם איזה מתנה טובה. וכן איתא בזוה"ק (ח"ב קצח). שהמסכנא הוא דורון לבעל הבית, כי באמת הוא למי שחנן ה' לו דעה ובינה מבין זאת בשכלו כל מה שנותן צדקה וגמילות חסד הוא מתנה לו מאת ה' יתברך שזיכה אותו במתנה זו להאכיל עניים ולהלביש ערומים ולהכניס כלות ויתומים לחופה ומשבח ומפאר להבורא יתברך שמו שזיכה אותו במצוות אלו. וזהו פירוש הפסוק הנ"ל שכך נתנו בני ישראל נדבתם למשכן בשמחה ובטוב לב שחשבו להקב"ה לנדבה להם שזיכה אותם במצוה זו. וזהו הביאו בני ישראל נדבה לה' רצה לומר שחשבו זאת לנדבה להקב"ה שזיכה אותם בכך.

מאור ושמש

ראו קרא ה' בשם בצלאל (לה, ל)

מדרש (שמו"ר פמ"ח א'), טוב היה שמו של בצלאל משמן הטוב, למה שפרסמו הכתוב שנאמר (שמות לה ל) ראו קרא ה' בשם בצלאל, עכ"ל. הנה הדבר הזה כולו תמוה. ונראה לרמז

ויקהל משה כו'. למחרת יום הכיפורים כשירד מן ההר כמ"ש רש"י ז"ל. כי בני ישראל היו מתאבלים ועתה שחזרו בתשובה נתן להם הקב"ה ברחמיו מצות נדבת המשכן לשמחם. כי הנדבה בשמחה גדולה הביאו. ואיתא כל המצות שקבלו עליהם בשמחה עדיין עושין בשמחה. לכן אחר שהתחילו מחדש לקבל עול תורה ומצות בשמחה נשאר קבוע לעולם. ויתכן לומר שעל ידי שהתנדבו בשמחה זכו לדורות ליתן להם ימי שמחה בסוכות, אחר יום הכיפורים שבני ישראל המה בעלי תשובות ניתן להם שמחה בעבודת ימי החג כמ"ש ולקחתם לכם כו' ושמחתם לפני ה' כי מלאכת המשכן והסוכה הוא ענין אחד. ועיקר הכל ע"י השמחה שבעל תשובה שמח בהתקרבותו אליו יתברך זוכה להשראת השכינה.

שפת אמת (שנת תרמ"ג)

וְהִנְשֵׂאִם הִבְיָאוּ אֶת אֲבְנֵי הַשֹּׁהַם (לה, כז)

עתות הירידה שיש לאדם שאין לו שום חשק לתורה ועבודה זהו הכנה לעליה גדולה, והיינו על ידי הצעקה שצועק כשמתבונן על דרכיו ורואה שפלותו וירידתו, וכמו שנאמר (שמות י"ט ב') ויסעו מרפידים ויבואו מדבר סיני וידוע דרשת חז"ל (סנהדרין ק"ו). על רפידים שרפו ידיהם וכו' וזה היה הכנה למתן תורה. שהוא תכלית החיזוק ידים בדברי תורה. ונאמר (שמות ל"ה כ"ז) והנשיאים הביאו את אבני השוהם ודרשו חז"ל (במדבר רבה י"ב ט"ז) נשיאים חסר לפי שנתעצלו וכו' ובגמרא (יומא ע"ה). נשיאים ממש וכו' פירוש שעל ידי העצלות וצעקו לה' זכו לכך שהנשיאים ממש הם הענגים הביאו להם אבני השוהם מסתמא לכל נשיא המציא אבנו, וזה דבר יקר יותר מכל הנדבות ואילו הביאו נדבתם מקודם לא היה להם זה עדיין. והמשל בנשיאים שהוא חושך על פני העולם וממנה האורה יצא לכל באי עולם. וכן שמעתי על פסוק (תהלים קמ"ז ח') המכסה שמים בעבים ואחר כך על ידי זה המכין לארץ מטר, וכן עשו הם מתחילה העצלות הוא החושך.

צדקת הצדיק (אות קנא)

כָּל אִישׁ וְאִשָּׁה אֲשֶׁר נָדַב לָבָם אֹתָם וְגו' הִבְיָאוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל נְדָבָה לַה' (לה, כט)

הנה הכתוב הזה נראה כולו מיותר שהרי כבר פירט הכתוב נדבת כולם כמו שנאמר ויבואו כל איש אשר נשאו וגו' כל נדיב לב הביאו, וכל יתר הכתובים אשר נפרט כל פרטי נדבתם, למה לי כל זה הפסוק כל איש ואשה וגו' הביאו בני

הרב אהרן גלבשטיין

פרשת שקלים

שלא עשה עדיין כלום, ועל ידי זה יבא לפרשת זכור מחיית עמל"ק שגימ' ר"ם, כי יהיה שפל רוח בעיניו כשישקול את מעשיו. ועל ידי זה ישוב לתקן מעשיו הקודמים, ויבא לפרשת פרה שהוא מטוהר את האדם. ויוסף אומץ בכל יום בעבודת הבורא, ויבא לפרשת החודש שיהיה לו התחדשות בכל יום ויום, שידע שעדיין לא עשה כלום מקודם ומחדש עבודתו בכל יום, כמו שאמרו חז"ל (פסיקתא דרב כהנא יב, כא) בכל יום יהיו בעיניך כחדשים. ועל ידי ההתחדשות הזה בא למיכלא דאסוותא שהוא מצה (זוה"ק ב, קפג ע"ב), ולחושבנא דדכיותא שהם ימי הספירה (שם ג, צז ע"ב), ואז יזכה לקבלת התורה באמת.

צמח צדיק (פרשת משפטים)

ענין מחצית השקל מפני מה דווקא מחצית

כי תשא את ראש בני"י לפקודיהם ונתנו איש כופר נפשו וגו' זה יתנו מחצית השקל וגו'. יש להבין ענין מחצית השקל מפני מה דווקא מחצית. גם מה שאמר כי הוא כופר נפשו ולא יהיה בהם נגף בעבורו. אכן הנה כבר בארנו בפירוש (תפילת שב"ק) טובים מאורות שברא אלקינו רמז על הצדיקים שבכחם להפריד אותיות מ"ת בתיבת או"ר המפסיק ביניהם והנה בצדקה כתיב (משלי י, ב) וצדקה תציל ממות ר"ל כי ע"י הצדקה ג"כ מפריד בין אותיות מ"ת והוא שכתוב (שמות כא, לה) וחצו את כספו וגם את המת יחצו. ר"ל כאשר תהיה בבחינה זו לחלק עם העני כמ"ש בגמ' (תענית כ, ב) גבי ר' הונא כי הוה כריך ריפתא הוה פתח לבב'י, אז גם את המ"ת יחצו תפריד בין האותיות האלו לבל יתקרב. וזה ג"כ הענין מחצית השקל, תיבת חצי מפריד בין ב' האותיות כנ"ל, ולזה הוא ג"כ כופר נפשו, ולא יהיה בהם נגף כי הצדקה תציל וגו'.

תפארת שלמה (לפרשת שקלים)

אמרנו כמה טעמים למה נאמר יתנו בלשון ארמי), ויש לפרש, דודאי בכל מצוה ובכל לימוד שבתורה יש פנימיות וסודות נוראים, כי הפשט הוא רק לבושה דאורייתא כמבואר בזהר, והנה תרגום נקרא לבוש המקרא כעין החשמל, חשמ"ל בגימטריא מלבו"ש, והנה סלקא דעתך אמינא הא דהקריאה נחשבת כנתינת השקלים לקרבנות דוקא בידוע סוד השקלים בפנימיות, קמ"ל זה יתנו כלשון תרגום שהוא מלבוש, להורות אפילו יקראו הפרשה רק כפשוטו שהוא מלבוש, יחשב להן לנתינה ויתכפרו.

בני יששכר (מאמרי חדש אדר - מאמר ב - דרוש ח')

משה ראוי לכפר כל ימות עולם על הנפשות ישראל

עוד נ"ל, על פי מה שמצאתי כתוב בספר עיר בנימין בשם המנוח מו"ה שמואל דרשן ז"ל מלובלין, טעם על שנקרא מחצית השקל תרומה לכפר על נפשתיכם (שמות ל טו), על פי התוספת (סוטה ה' ע"א ד"ה אדם) בשם רבינו חננאל דרביעית דם שבאדם, הוא דם הנפש ומשקלו כ"ה סלעים, ולפי התרגום שתרגום על שקלים סלעים משקלו חמשים חצאי שקלים, ואם כן פדיון נפשו של אדם הוא במשקל אחד מחמשים מדבר שחיי תלויים בו, כמדת הבינוני דתורם אחד מחמישים (תרומות פ"ד מ"ג), עד כאן. ובהקדים עוד מה שכתבתי (בריש פרשת תרומה) דמשה הוא תרומה מכל העולם עד סופו, ולפי זה ראוי לכפר כל ימות עולם על הנפשות ישראל הקרוים אדם, והבן.

ישמח משה (פרשת כי תשא)

ענין הד' פרשיות שעל ידן יזכה לקבלת התורה

וזה מרמז גם כן ענין הד' פרשיות. שקלים, הוא שישקול כל אדם מעשיו שעשה עד היום, וידע

השתוקק מתי יגיעו הארבע פרשיות

בשם הרב [הרה"ק רבי פנחס מקאריץ] ז"ל, שהיה מצפה להגיע לארבע פרשיות. ואמר: איך וואלט שוין געהרין עם זאל שוין קומין דיא ארבע פרשיות, איך זאל מיך זעהן מיט דעם אייברשטיין (הנני מצפה שיגיעו כבר הארבעה פרשיות, שאתראה לפני השי"ת).

אמרי פנחס

הקריאה נחשבת כאילו נותנים שקלים

זה יתנו וכו' [שמות ל יג]. כתב אדמו"ר הרב הקדוש מה"ר יעקב יצחק [מלובלין] זצוק"ל ז"ל, זה יתנו כל העובר על הפקודים וכו' וכן אח"כ כל העובר על הפקודים וכו' יתן תרומת ה', י"ל דהנה איתא תינח בזמן שביית המקדש קיים וכו' כל העוסק בתורת עולה כאילו הקריב עולה [מנחות קי.], וכן י"ל כאן, כי השקלים היו נוהגין בזמן שביית המקדש קיים לקרבנות, אבל כשאין בית המקדש קיים ודאי הקריאה נחשב לנו כאילו נותנים שקלים (בפועל ממש) לכפר וכו', (ואני בעניי פירשתי הפסוק [שם טז] והיה לבני ישראל לזכרון לפני ה' לכפר וכו', היינו אפילו בזמן שאינן נותנין השקלים היינו בזמן שאין בית המקדש קיים, עם כל זה זכרון הפרשה במו פיהם הוא מכפר בעדן), והנה הבית המקדש נחרב פעמיים ודאי ידוע על ידי עונות, וזה י"ל, זה, פירוש הפרשה, יתנו, לשון גם כי יתנו בגוים [הושע ח י] לשון לימוד, כל העובר על הפקודים, פירוש שעברו כולן על המצות, מבן עשרים שנה ומעלה, כי אם לא כן לא היו נענשין כי לא הגיעו לכלל עונשין, ועל כן כתיב פעם שנית כל העובר על הפקודים, כי נחרב בית המקדש פעמיים ע"י עונות, וזה יתנו לשון לימוד תרומת ה', עכ"ל.

והנה לפי דברי מרן זצלה"ה יש להתבונן למה נאמר בתורה הרמז הזה בלשון ארמי יתנו, (ולשם בגמרא בפסוק גם כי יתנו בגוים וכו')

"החזקת תלמידי חכמים עמלי התורה מתוך הדחק הוא מעשר כספים המעולה ביותר"
קה זכות ותרומה לכולל אברכים מצויינים

'חדוזה' דרבי שמעון'

ע"ש כ"ק מרן אדמו"ר זיע"א

בבית מדרשינו הגדול

מהם מזרי הוראות מרביצי תורה ות"ח מופלגים עמלי תורה מתוך הדחק
וזכות התורה ורבותינו הק' יעמוד לכם להתברך בכל מיילי דמיטב ולכל מיני ישועות
ורפואות, זיווגים הגונים, זרע של קימא ונחת מכל יוצ"ח

לתרומות בנדרים פלוס ע"ש 'אהל מועד' או אצל הרה"ח ר' אהרן לוסיטיג שליט"א - משב"ק כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

נערך ע"י הרה"ג רבי אהרן מרדכי גרין שליט"א - רב ומו"צ בקהילתנו

א. אמירה לנכרי במקום מצוה.

דעת בעל העיטור דבמקום מצוה מותר לומר לנכרי לעשות אפילו דבר האסור מן התורה. וכתב הרמ"א [סימן רעו ס"ב] דכיון שרוב הראשונים חולקים עליו בזה, יש להחמיר במקום שאין בזה צורך גדול, והשל"ה החמיר בזה אפילו במקום צורך גדול. [הו"ד בבה"ט שם סק"ה, ובמ"ב שם סק"ד].

ב. כיבוי מזגן והדלקת האור בבית המדרש.

כתב בשו"ת אגרות משה [או"ח ח"ג סמ"ב] דבמקום מצוה דרבים יש להתייר אמירה לנכרי, ולכן מותר לומר לנכרי לכבות מזגן קירור כשמפריע למתפללי בית הכנסת להתפלל. וכן התייר שם לומר לנכרי להדליק האור בבית המדרש כשכבה דנחשב צורך מצוה דרבים. [ושמעתי מהרה"ח ר' מרדכי גלבשטיין שליט"א שפע"א הורה כ"ק מרן אדמו"ר זיע"א מלעלוב לומר לנכרי להדליק האור בבית המדרש כשכבה, ועיין סימן תרכ"ג סק"ג בא"ד יש לבטל ודו"ק].

ג. באיסורי דרבנן.

א. באיסורי דרבנן התיירו אמירה לנכרי דהוי שבות דשבות, ודווקא אם נתקיימו בהם אחד מג' תנאים אלו: א' במקום מצוה, ב' במקום צער, ג' במקום הפסד גדול, וסימנך מצוה. [מלכים אמניך פ"ו].

ב. ונביא בזה כמה דוגמאות מעשיים:

א. כשנאבד מפתח ארון הקודש, מותר לומר לנכרי לשבור המנעול דהוי שבות דשבות במקום מצוה. [מלכים אמניך שם].

ב. כשנפל הסכך מהסוכה ביום טוב, מותר לומר לנכרי להחזירם, ודווקא ביום טוב דלשיטת תוס' אין איסור תורה דבונה ביום טוב, והוי שבות דשבות במקום מצוה. [שו"ע סימן תרל"ז ס"א, ועיין סימן תרכ"כ וצ"ע, ועיין במלכים אמניך שם הע' יד מה שכתב בזה].

ג. נשבר המנעול בדלת הבית, ואי אפשר לפתחו, מותר לומר לנכרי לדחוף הדלת עד שיפתח, דהוי שבות דשבות לצורך תפלה בציבור, או שלא יהיו בצער להיות סגורים בביתם כל השבת, וגם אם אפשר שיביא הנכרי כלי עבודה ויפרוץ כדרכו בלא שינוי אין לחשוש לזה דהוי כעושה אדעתיה דנפשיה. [חוט שני שם].

ד. שטרי כסף שהתפזרו בחצירו, וחושש שיתעופפו מהרוח, מותר לומר לנכרי לאספם דאיסור טלטול מוקצה הוי שבות ושבות דשבות הותר במקום הפסד. [מלכים אמניך שם].

ד. טלטול כלי שמלאכתו לאיסור.

מותר לומר לנכרי לטלטל כלי שמלאכתו לאיסור, אפילו אם כוונתו שלא יתקלקל או שלא ייגנב, כיון שלישראל עצמו מותר לטלטל לצורך גופו ומקומו. [מ"ב בשם הפמ"ג סימן שח סקט"ו].

ה. פמוטים הנמצאים על השולחן.

מותר לומר לנכרי להסירם מהשולחן לאחר שכבו גם אם כוונתו שלא יתקלקלו. [דווקא בהתנה מערב שבת או שהמנהג כן והוי כהתנה, רמ"א ומ"ב סימן רע"ט ס"ד].

ו. מקרר שבפתיחת הדלת תידלק מנורה.

מותר לומר לנכרי לפתחו ולסגרו, וכן מותר לומר לו בצורת סיפור, שאם יסגור את המקרר בלי לנתק את המנורה, לא יוכל ישראל לפתחו אחר כך, והנכרי יבין מעצמו מה עליו לעשות. [שש"כ פל"א ס"א, ובמלכים אמניך על"ג כתב דאם אדם אחר אומר לבנו הקטן שאינו יודע שהמנורה ידלק שיפתח את המקרר יש מקום להתיר, ועיין בשו"ע הרב סימן שמג].

ז. פתיחת סתימה בכיור או בשירותים.

אם הסתימה גורמת לריח רע ולזבובים, מותר לומר לנכרי שיפתח את הסתימה, וכל שכן בשירותים שיש בו גם משום כבוד הבריות. [מלכים אמניך שם, ובשש"כ פ"ב ס"ח כתב דאם נסתם כיור המים מותר גם לישראל לנקותו בעזרת משאבת גומי ביתית (ולא של אומן) כשיש צורך גדול בכך].

ח. צינור שהתפוצץ ומתזבזים הרבה מים.

מותר לומר לנכרי כל המתקן אינו מפסיד. [מלכים אמניך ערכ"ו].

במוצאי יום מנוחה

סדר מוצאי שבתות ההורף תשפ"ד
כהקנת כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

השבוע פרשת ויקהל - שבת שקלים, לומדים: הלכות מבשל בשבת - סימן שי"ח סעיפים י"ג-ט"ו

לזכות הרך הנימול' משה מרדכי בן חוה בת ציון

נודב ע"י אביו ידידנו הנכבד, האי גברא יקירא יקר שבערבין, איש חסד לכלל ולפרט, מסור בל"ו למען כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א הרה"ח ר' **יהושע בל"ו** שה"ש"א יה"ד שיזכו לרוות רוב נחת ממנו ומכל יצ"ח מתוך בריות גופא ונהורא מעליא

לעילוי נשמת הרבנית הצדקנית **רחל רייזל** מרת **פרידמן** ע"ה בת הרה"צ ר' **מאיר זוסיא** אשת הרה"צ ר' **זצוקל** רב העיר אודסה נו"נ להרה"ק המניד ממעזריטש זיע"א הרה"ק רבי אברהם המלאך זיע"א **נלב"ע ג' אדר תנצ"ב.ה.** **הונצח ע"י נכדה**

כולל אברכים מצויינים **חזונוא דרבי שמעון** בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א **הלימודים בכולל** לעילוי נשמת הרה"ח המפורא **ר' אברהם לייב יהושע וייס** זצ"ל בן ר' **יוסף זצ"ל** דבק ברבוב"ק ומחטובי ופארי אנ"ש **נלב"ע ד' אדר תשס"ח תנצ"ב.ה.** **הונצח ע"י בנו ידידנו הנכבד והנעלה קובע עיתותיו לתורה מידי יום ביומו בבית מדרשינו הגדול מחטובי אנ"ש הרה"ח ר' **יוחנן וייס שליט"א****

ברכת מזל"א טב"א וגדיא יאה ברגשי כבוד ויקר נשגור בזה מלא הטנא מאליפות מרובבות קדם הרה"צ רבי **חיים יצחק קאפי** שליט"א בן כ"ק אדמו"ר **מלעלוב בראנוביץ** זצלה"ה נכדו החביבו של כ"ק מרן הברכת משה זיע"א חתן כ"ק אדמו"ר **מפרימשלאן** שליט"א חתן כ"ק הגה"צ רבי חיים אליעזר הורנציק זצלה"ה חדב"נ כ"ק מרן הברכת משה זיע"א **לרגל שמחת הכנס בנו נכדו** כמור **יעקב אשר** נ"ו לעול תורה ומצוות יה"ד שיזכו לרוות רוב נחת ממנו ומכל יצ"ח מתוך בריות גופא ונהורא מעליא

ברכת מזל'א טרפ'א וגדי'א יא'ה
 ברגשי כבוד ויקר נשגור בזה מלא הטנא
 מאל'פוט מרובבות קדם
 הרה"צ רבי **דוד אלימלך קאפף** שליט"א
 ראש ישיבת אורייתא
 בן כ"ק אדמו"ר **מלעלוב בראנוביץ**
 נכדו חביבו של כ"ק מרן הברכת משה זיע"א
 חתן הגה"צ רבי **משה"ש שיינפלד**
 זצלה"ה
 רב דק"ק אור מלא ב"ב
 חתן כ"ק מרן אדמו"ר רבי אברהם שלמה מלעלוב זצוק"ל
 לרגל שמחת נישואי בנו
 החתן המופלג בתוי"ש עדין לגאון ולתפארת
 הרב **ישראל שלמה** הי"ד
 עב"ג הכלה החשובה תחי'
 בת הרה"צ רבי **דוד ווסערמאן** שליט"א
 בן הגה"צ רבי **שלמה** שליט"א
 חתן כ"ק מרן אדמו"ר רבי אברהם שלמה מלעלוב זצוק"ל
 יפה"ר שהזיווג יעלה יפה ויזכו לראות
 רוב נחת דקדושא ממנה ומכל יוצ"ח
 מתוך בריות גופא ונהורא מעליא
 עליה לתורה בשב"ק
 בביהמ"ד בראנוביץ בירושלים
 שמחת החתונה ביום רביעי
 באולם 'הכרמים' בבית שמש
 לידידי ומכרי' אשמח לראותכם משתתפים
 בשמחתי, ובשמחתכם ישמח ליבי גם אני
 נא לראות הזמנה זו כאישית

ברכת מזל'א טרפ'א וגדי'א יא'ה
 ברגשי כבוד ויקר נשגור בזה מלא הטנא
 מאל'פוט מרובבות קדם
 הרה"צ רבי **חיים מרדכי גשטונט** שליט"א
 חתן כ"ק מהרש"א רונפלד זצלה"ה
 חדב"נ כ"ק מרן הברכת משה זיע"א
 ולאביו ידידינו הנכבד
 הרב החסיד המפורר רבי **עזריאל נפתלי** שליט"א
 לרגל שמחת נישואי בנו נכדו
 החתן המופלג בתוי"ש עדין לגאון ולתפארת
 הרב **ישעי' מנחם** הי"ד
 עב"ג הכלה החשובה תחי'
 בת הרה"צ רבי **זאב שטרן** שליט"א
 בן הגה"צ **אבד"ק סקולין ב"ב** שליט"א
 חתן כ"ק אדמו"ר **מזוועהיל** שליט"א
 יפה"ר שהזיווג יעלה יפה ויזכו לראות
 רוב נחת דקדושא ממנה ומכל יוצ"ח
 מתוך בריות גופא ונהורא מעליא
 עליה לתורה בשב"ק
 בביהמ"ד "קדושת שמואל צבי"
 רח' מלאכי 4 ב"ב
 שמחת החתונה ביום ראשון
 באולם 'הכילי מלכות' בבני ברק
 לידידי ומכרי' אשמח לראותכם משתתפים
 בשמחתי, ובשמחתכם ישמח ליבי גם אני
 נא לראות הזמנה זו כאישית

ברכת מזל'א טרפ'א וגדי'א יא'ה
 ברגשי כבוד ויקר נשגור בזה מלא הטנא
 מאל'פוט מרובבות קדם
 הרה"צ רבי **אשר הכהן רוזנפלד** שליט"א
 בן כ"ק מהרש"א רונפלד זצלה"ה
 חדב"נ כ"ק מרן הברכת משה זיע"א
 ולחמיו ידידינו הנכבד
 הגה"ח מוה"ר רבי **משה צחק נירוז** שליט"א
 מו"צ בהעדה החרדית
 לרגל שמחת נישואי בתו נכדתו
 עב"ג החתן המופלג בתוי"ש עדין לגאון ולתפארת
 הרב **חיים מאיר** הי"ד
 בן הרה"צ רבי **מנחם מענדיל הגר** שליט"א
 בן הגה"צ מוה"ר רבי **ישראל אליעזר** שליט"א
 חתן מרן אדמו"ר **מויזניץ** שליט"א
 יפה"ר שהזיווג יעלה יפה ויזכו לראות
 רוב נחת דקדושא ממנה ומכל יוצ"ח
 מתוך בריות גופא ונהורא מעליא
 שמחת החתונה ביום שלישי
 בבית המדרש הגדול שיכון ויזניץ ב"ב
 לידידי ומכרי' אשמח לראותכם משתתפים
 בשמחתי, ובשמחתכם ישמח ליבי גם אני
 נא לראות הזמנה זו כאישית

לעילוי נשמת
 האי גברא יקירא, האי עניו, האי חסיד,
 ומתלמידיו של אברהם אבינו ע"ה
 קבע עיתנים לתורה, ומתומכי אורייתא
 הולך תמים ופועל צדק,
 נקי נפשים ובר לבב,
 זכה לראות דורות ישרים ומבורכים
 בנין וחתנין רבנן
יחיאל
 הרבני החסיד רבי
 בן' **אהרן** ז"ל
 נלב"ע א' אדר ב' תשע"ט
 ת.נ.צ.ב.ה.
 הונצח ע"י בנו ידידינו הנכבד והנעלה
 איש האשכולות רב תבונות אשר
 שימו הטוב הולך לפניו, חכם לב יקח
 מצוות, משיכיל אל דל, ליבו ער לכל
 דבר שבקדושה, מוקיר ורחים רבנן והיא
 גופא צורבא מרבנן, העומד בלו"נ לכל
 מפעלות חצר קדשינו ובפרט לזיכוי
 הרבים בהשתתפותו בהפצת קיצור
 שו"ע היומי בתקנת כ"ק מרן אדמו"ר
 שליט"א ולגליוננו, זכה לקרבה יתירה
 מכ"ק מרן אדמו"ר זיע"א ולהבדלחט"א
 כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
 הרבני החסיד המפורר
אלעזר צוקר שליט"א
 מחשובי ומפארי אנ"ש

ברכת מזל טוב חמה ולבגית
 לחברנו היקר יקר שבעיני, החתן המופלג
 בתורה ויראת שמים ובמידות טובות עדין
 לגאון ולתפארת שוקק על התורה והעבודה
 שמו בשמחת חבריו
 החתן הגה"ח **אלימלך קורייץ** הי"ד
 מחשובי תורת החזורים
 ומבכרי מפעל התורה הביביותא דבי שמעון
 מו"ל להבוה"ק זיע"א
 בן ידידינו הבלתי נשכח
 הרה"ח המפורר **יעקב** ז"ל
 לרגל שמחת אירוסיו בשעט"מ
 עב"ג הכלה החשובה תחי'
 בת ידידינו הנכבד האי גברא יקירא יקר שבעיני,
 מוכתר בכל מידה נכונה, יושב באהלה של תורה,
 יראת ה' היא אוצרו
 הרה"ח **יהודה גרטנר** שליט"א
 יפה"ר שהזיווג יעלה יפה ויזכו לראות
 רוב נחת דקדושא ממנה ומכל יוצ"ח
 מתוך בריות גופא ונהורא מעליא

ברכת מזל טוב חמה ולבגית
 נדבת ידידינו הנכבד והנעלה האי גברא יקירא
 מוכתר בכל מידה נכונה, איש האשכולות, זיו
 רב לו בתורה וחסידות, מגוע אראלים ותרשישים,
 מחשובי לומדי ומתפללי בית מדרשינו הגדול
 הגה"ח ר' **אברהם ברוך וודיגר** שליט"א
 מו"ל להבוה"ק זיע"א
 ולבנו ידידינו הנכבד, האי גברא יקירא, בקי
 במכני התורה והחסידות, אוצר כלי חמדה, יראת
 ה' היא אוצרו
 הרה"ח ר' **יעקב מאיר** שליט"א
 מראשי ישיבת המחוננים גור ראשון לציון
 לרגל שמחת הולדת הבן הנכד
 בן אצל נכדו חתנו האבקר החשוב
 הרב **שמחה בונים ברסלר** הי"ד
 יפה"ר שיזכו לרוות רוב נחת ממנו ומכל
 יוצ"ח מתוך בריות גופא ונהורא מעליא

לעילוי נשמת
 הגה"ח רבי **שלמה מנחם**
וינשטוק זצ"ל
 בן הרה"צ
 רבי **מרדכי דוד** זצ"ל
 נכד כ"ק אדמו"ר הרדצ"ש זיע"א
 ששימש כבעל תפילה
 ובעל תוקע אצל
 כ"ק מרן אדמו"ר הברכת משה זיע"א
 וב"ק מרן אדמו"ר זיע"א
 נלב"ע ב"ט אדר
 ת.נ.צ.ב.ה.
 הונצח ע"י נכדו ידידינו הנכבד
 הרה"ח ר' **מנחם בנדיקט** שליט"א
 מחשובי מתפללי בית מדרשינו בבני ברק
 חתן הגה"ח ר' **צבי וינשטוק** שליט"א

לעילוי נשמת
 הרה"ח המפורר ר' **אברהם**
לייב יהושע זצ"ל
 בן הרה"ח ר' **יוסף** ז"ל
 דבק ברבוה"ק זיע"א ומחשובי פארי אנ"ש
 נלב"ע ד' אדר תשס"ח
 ת.נ.צ.ב.ה.
 הונצח ע"י בנו ידידינו הנכבד
 האי גברא יקירא, איש האשכולות,
 ידיו רב לו בתורה וחסידות,
 העומד לימננו בכל עת במסירות נפלאה
 הרה"ח המפורר רבי **ירוחם מיכל וייס** שליט"א
 מחשובי ומפארי אנ"ש

כסא דנחמתא
 לידידינו הנכבד האי גברא יקירא, איש חי ורב פעלים, צהלתו תמיד בפניו, מאיר פנים לכל אדם, נודע לשם ולתהילה,
הרה"ח המפורר ר' יעקב רוטמן שליט"א
 בעל קורא רבות בשנים ומג"ש בהלכה מידי יום ביומו בבית מדרשינו תפלה למשה צפת
 ולכל המשפחה המרוממה
 על פטירת אחותו החשובה אשה יראת ה' היא תתהלל כפה פרשה לעני וידיה שלחה לאביון זכתה להקים דורות ישרים ומבורכים
מרת חיה מיכלא שאטלאנד ע"ה
 אשת הרה"ח המפורר ר' שמואל שליט"א
 המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים ולא תוסיפו לדאבה עוד
 יושבים שבעה שכונת בתי ראנד רח' שזמרן 1 ירושלים עד יום רביעי בבוקר

ברכת מזל טוב טראג וגדיא יאה

בלב מלא שמחה וגילה, בקול צהלה ורנה, בהדרת כבוד, תבענה שפתינו בהלל והודיה לשגר בזה ברכותינו המאליפות מעומק וחדוות דליבא מזל טוב וגדיא יאה קדם

הנה"צ רבי שמחה אברהם קורנרני שליט"א
חדב"ג כ"ק מרן אדמו"ר זיע"א

ולבנו ידידנו הנכבד, האי גברא יקירא, הנודע לשם ולתהילה, בר אוריין ובר אבהון, מוקיר ורחים רבנו, שמו הטוב הולך לפנינו, מקבל כל אדם בסבר פנים יפות, משכיל אל דל, קובע עיתותיו לתורה, מגזע אראלים ותרשישים

הרה"צ משה מודכי שליט"א
לרגל שמחת הכנס נכדו בנו

ניק וחכים

כמר שמעון נתן נטעי נ"י
לעול תורה ומצוות

יה"ר שיזכו לרוות רוב נחת ממנו ומכל יוצ"ח מתוך בריות גופא ונהורא מעליא

ברכת מזל טוב חמה ולבגות

נדבת ידידנו הנכבד והנעלה האי גברא יקירא מוכתר בכל מידה נכונה כליל המעלות והמידות, ברוך הכשרון ואיש המעש, ידאת ה' היא אוצרו העומד לימינו במסירות נפלאה מידי שבוע בשבוע, מחשובי אנ"ש

הרה"ר חבי קורנבלטי שליט"א
י"ר קהל עדתנו ביתר עילית

וממייסדי בית מדרשוני 'היכלא דרבי שמעון' ולאביו ידידנו הנכבד והנעלה מחשובי ומפארי אנ"ש

הרה"ח המפורא ר' ברוך יצחק שליט"א
לרגל שמחת נישואי בנו נכדו

החתן המופלג בתו"ש ובמידות טובות עדי לגאון ולתפארת

הבה"ח חיים אשר נ"י
מחשובי חבורת הבחורים ומבחיירי מפעל התורה 'חביבותא דרבי שמעון'

עב"ג הכלה החשובה תח'

בת הרה"ח המפורא ר' אברהם שטיינר שליט"א
יה"ר שהיווג יעלה יפה לבנין עדי ועיזכו לרוות מהם ומכל יוצ"ח דורות ישרים ומבורכים, רוב נחת דקדושה מתוך בריות גופא ונהורא מעליא אכ"ר

עליה לתורה בשב"ק בבית מדרשוני 'היכלא דרבי שמעון' ביתר עילית

באולם 'גולדן סקיי' ביתר עילית

לידידי ומכרי אשמח לראותכם משתתפים בשמחת, ובשמחתכם ישמח ליבי גם אני נא לראות הזמנה זו כאישית

גם אני קבלתי ע"ע
כהוראת כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א:
להסיר זכריות

ולברך 'ברכת המזון
מתוך הסידור'
לישועת ולרפואת הכלל והפרט

ברכת מזל טוב טראג וגדיא יאה

בלב מלא שמחה וגילה, בקול צהלה ורנה, בהדרת כבוד, תבענה שפתינו בהלל והודיה לשגר בזה ברכותינו המאליפות מעומק וחדוות דליבא מזל טוב וגדיא יאה קדם

הנה"צ רבי ישראל ארנסטר שליט"א
חדב"ג כ"ק מרן אדמו"ר זיע"א

ולאביו הגאון הצדיק רבי **מנחם** שליט"א
ראש ישיבת ויזניץ

לרגל שמחת נישואי בנו נכדו
החתן המופלג בתו"ש עדי לגאון ולתפארת

הרב יחזקאל שרגא הי"ו
עב"ג הכלה החשובה תח'

בת הרה"צ רבי חיים מאיר הר שליט"א
בן כ"ק אדמו"ר מוויזניץ ירושלים שליט"א

החתן כ"ק אדמו"ר מטעמשוואר
זעלה"ה

יה"ר שהיווג יעלה יפה ויזכו לראות רוב נחת דקדושה ממנה ומכל יוצ"ח מתוך בריות גופא ונהורא מעליא

עליה לתורה בשב"ק
בביהמ"ד 'אהבת ישראל' שיכון ויזניץ ב"ב

שמחת החתונה ביום חמישי
אולם עטרת גאלדא - בארא פארק

לידידי א"ש אשמח לראותכם משתתפים בשמחת, ובשמחתכם ישמח ליבי גם אני נא לראות הזמנה זו כאישית

ברכת מזל טוב חמה ולבגות

נדבת ידידנו הנכבד והנעלה האי גברא יקירא מוכתר בכל מידה נכונה כליל המעלות והמידות, ידאת ה' היא אוצרו, המחנך הדגול, העומד לימינו במסירות נפלאה מידי שבוע בשבוע מחשובי אנ"ש

הרה"ר אהרן יעקב הרשקופ שליט"א
ולאביו ידידנו הנכבד והנעלה מחשובי ומפארי אנ"ש

הרה"ח המפורא ר' משה שלום שליט"א
לרגל שמחת נישואי בנו נכדו

החתן המופלג בתו"ש ובמידות טובות עדי לגאון ולתפארת

הבה"ח חיים דוד נ"י
מחשובי חבורת הבחורים ומבחיירי מפעל התורה 'חביבותא דרבי שמעון'

עב"ג הכלה החשובה תח'

בת הרה"ח ר' יעקב חנוני ברנדווין שליט"א
יה"ר שהיווג יעלה יפה לבנין עדי ועיזכו לרוות מהם ומכל יוצ"ח דורות ישרים ומבורכים, רוב נחת דקדושה מתוך בריות גופא ונהורא מעליא אכ"ר

עליה לתורה בשב"ק בבית מדרשוני 'בית דוד' רח' בהר"ן 15 ירושלים

שמחת החתונה ביום שלישי
באולם 'בריליאנט'

רח' אורחות צדיקים 5 מודיעין עילית
לידידי ומכרי אשמח לראותכם משתתפים בשמחת, ובשמחתכם ישמח ליבי גם אני נא לראות הזמנה זו כאישית

ברכת מזל טוב חמה ולבגות

קול צהלה ורנה תבענה שפתינו שבת ותהילה קדם ידידנו הנעלה והנכבד האי גברא רבה ויקירא, ירא ושלם, בור סוד שאינו מאבד טיפה, כל רו לא אניס ליה, ממעתיקי השמועה ומנחלי המסורה מרבוה"ק ז"ע, תלמיד נאמן לרבנותיו לא ימוש מתוך האהל אשר החזירו לו חיבה רבה בעבותות שלאבה, מגדולי משפיעי תורת החסידות, ה"ה

הגה"ח רבי שמואל פרוש שליט"א
ולבנו ידידנו הדגול והנכבד מחשובי מרביצי התורה, ירא ושלם, זולה ומשקה לעדרים, שוקד על דלתי התורה וימס ולילה, משכיל אל דל ומטיב עם הבריות, רב תבונות

הרה"ג רבי יהודה לייב שליט"א
ריש מחיבתא בישיבת מהרי"ט דרבינו יואל מסאטמאר ב"ב

ולחמיו ידידנו הדגול מפארי עדתינו, בקי בכל מוכני התורה, חמיד ורגיז באורייתא תדירא, צהלתו על פניו, נחמד מאד למעלה ולמטה, ה"ה

הגה"ח רבי משה קורנבלטי שליט"א
לרגל שמחת אירוסים נכדתם בתו

עב"ג החתן המופלג בתו"ש עדי לגאון ולתפארת

הבה"ח ישראל משה רובין הי"ו
בן הרה"ר אהרן אליהו שליט"א

יה"ר שהיווג יעלה יפה ויזכו לראות רוב נחת דקדושה ממנה ומכל יוצ"ח מתוך בריות גופא ונהורא מעליא

ברכת מזל טוב חמה ולבגות

נדבת ידידנו הנכבד והנעלה האי גברא יקירא מוכתר בכל מידה נכונה כליל המעלות והמידות, ידאת ה' היא אוצרו, מחשובי אנ"ש

הרה"ח שמעון נתן נטעי ליפשיץ שליט"א
ולאביו ידידנו הנכבד והנעלה מחשובי ומפארי אנ"ש

הרה"ח המפורא ר' מנשה אריה לייב שליט"א
נ"י לרבוה"ק זיע"א

מקים ומוסר את עצמו למען הכנסת אורחים ליעונק - לעלוב ולכל מפעלות חצי קדשונו במסירות נפלאה

לרגל שמחת נישואי בנו נכדו
החתן המופלג בתו"ש ובמידות טובות עדי לגאון ולתפארת

הבה"ח צבי שלמה נ"י
מחשובי חבורת הבחורים ומבחיירי מפעל התורה 'חביבותא דרבי שמעון'

עב"ג הכלה החשובה תח'

בת הרה"ח ר' יוסף חיים שיינברגר שליט"א
יה"ר שהיווג יעלה יפה לבנין עדי ועיזכו לרוות מהם ומכל יוצ"ח דורות ישרים ומבורכים, רוב נחת דקדושה מתוך בריות גופא ונהורא מעליא אכ"ר

עליה לתורה בשב"ק בבית מדרשוני 'תפלה למשה' אלעד

שמחת החתונה ביום ראשון
באולם 'ארמונות חן' בבני ברק
לידידי ומכרי אשמח לראותכם משתתפים בשמחת, ובשמחתכם ישמח ליבי גם אני נא לראות הזמנה זו כאישית

אהל מועד

לידידי תורה וחסידות מברכותי הקדושים מלעול

כולל 'חדוותא דרבי שמעון'
ע"ש כ"ק מרן אדמו"ר זיע"א
בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

קיצור שו"ע
היומי ג' סעיפים בכל יום
כתקנת כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

מנא מלא ברכות

ברכת מזל טוב חמה ולבבית שגור בזה לידידנו הנכבד והנעלה איש האשכולות ורב תבונות אשר שמו הטוב הולך לפניו, חכם לב יקח מצוות, משכיל אל דל, ליבו ער לכל דבר שבקדושה, מוקיר ורחים רבנו והיא גופא צורבא מרבנו, העומד בלוי"ג לכל מפעלות חצר קדשונו ובפרט לזיכוי הרבים בהשתתפותו בהפצת קיצור שו"ע היומי כתקנת כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א ולגלינונו, זכה לקרבה יתירה מכ"ק מרן אדמו"ר זיע"א ולהבדלחט"א כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

הרבי החסיד המפורא
מורה"ר אליעזר צוקר שליט"א

מחשובי ומפארי אנ"ש

לרגל שמחת הולדת הנכד,
בת אצל חתנו ידידנו הנכבד האברך החשוב, בר אוריין ובר אבהון, לן בעמקה של תורה פאר המעלות והמידות ידאת ה' היא אוצרו,

הרב צבי יהודה קליין שליט"א
יה"ר שיזכו לרוות רוב נחת ממנה ומכל יוצ"ח מתוך בריות גופא ונהורא מעליא

המברך בלוי"ג תפצה
אהרן לוסטיג

משב"ק כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

ברכת מזל טוב חמה ולבגות

נדבת ידידנו הנכבד והנעלה האי גברא יקירא מוכתר בכל מידה נכונה כליל המעלות והמידות, ידאת ה' היא אוצרו, מחשובי אנ"ש

הרה"ח אלטער אליעזר פוקס שליט"א
ולאביו ידידנו הנכבד והנעלה מחשובי ומפארי אנ"ש

הרה"ח המפורא ר' אברהם שליט"א
לרגל שמחת אירוסים בתו נכדתו

הכלה החשובה תח'
עב"ג החתן המופלג בתו"ש ובמידות טובות עדי לגאון ולתפארת

הבה"ח יעקב מנחם כהן נ"י
יה"ר שהיווג יעלה יפה לבנין עדי ועיזכו לרוות מהם ומכל יוצ"ח דורות ישרים ומבורכים, רוב נחת דקדושה מתוך בריות גופא ונהורא מעליא אכ"ר

ניתן לקבל את הגליון בכתובת מייל: 643883@gmail.com

מהדורת ביתר לזכות צבי בן מרים ומשפחתו וכי"ח להצלחה גדולה ברוחניות וגשמיות

© כל הזכויות שמורות למערכת גליון 'אהל מועד'

ואין רשות להעתיק בלי רשות מהמו"ל
בטל: 052-7160388